

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejeman mesečno . . . 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petstversta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 3) v
za dva in večkrat . . . 25,,
pri večjih naročilih primerer
popusti po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petstversta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvenembi no-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga voznik red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Nova italijanska ofenziva pripravljena. - Na Tirolskem se razvijajo veliki boji. - Pet sovražnih letal uničenih. - Splošna brambna dolžnost na Angleškem. - 190.000 milijonov vojnih stroškov sporazuma. - Trije voditelji irskega upora ustreljeni.

Vojna in mladina.

(Iz peresa dvornega svetnika dr. Ed. princa Liechtenstein, vodje vojnopomožnega urada c. kr. notranjega ministrstva.)

Znamenito je, da je delni namen avstrijskega tedna za Rdeči križ skrb za mladino; morda se zdi to dejstvo čudno, vendar je globoko utemeljeno. Moderna vojna ne seka ran samo pridnim vojakom, temveč jih seka po svojih posledicah tudi mladini našega naroda, in čim delj traja borenje, tem globokeje in nevarnejše so rane, prizadete pravni in zdravstveni ljudski sili bodočega rodu.

Vzroki so različni. V mnogih obiteljih ni doma očeta in nedostaje njegovega ugleda, prikrajšan je šolski čas, česar ni mogoče preduriti, ker se čisto rabijo šole v vojaške namene in je poklicanih v vojaško službo nešteto učnih moči na vseh zavodih, mati ima več posla s poljedelstvom ali sicer s preživetkom družine. V mnogih obiteljih srednjega stanu so morali radi draginje odsloviti posle in gospodinja, ki se mora sama ukvarjati s hišo in mogoče še z moževimi posli, ne more tako nadzirati otrok, kot je bila navada sicer.

A tudi dušeslovni momenti so važni pri žugajoči podivjanosti mladine, zakaj vojna je razdražila otroško domišljijo do pretiranosti. Najprej se paglavci igrajo vojaške, perjanice, puška in sablja so jim oprema. Namesto tega nedolžnega orožja se domišljijo skoro nevarneje prače, ki jim že dosti kanoniški meče kamenje. Kmalu se prelevi vojak v razbojniškega glavarja, ki se žal čisto odlikuje po vedno večji surovosti, dokler ne nastane iz njega pravcati majhen razbojnik ali spreten tatič. Tudi potreba pomore mnogo k temu, dosti se seveda okolnost, da imajo sedaj za vojne dobe vrednost mnoge stvari, za katere se ni menil prej živ krst, a se sedaj nabirajo bodisi v vojni kovinski ali drugi podobni zbirki in plačujejo, kar mika v krajo ali celo nasilno osvojenje takih predmetov.

Seveda nimamo statističnih podatkov iz vse monarhije, ki bi nam pokazali rastoče zanemarjanje mladine. A zasluha statistika dunajskega policijskega ravnanstva, ki obsega prvo vojno dobo od 1. avgusta 1914 do 31. julija 1915, nudi dovolj žalostnih pojavov. Tako so v dunajskem občinskem okraju Meidlingu narasli pri-svojniki kazenski slučaj pri šolskih otrocih v tem času na 590 proti 132 slučajem prejšnjega leta in pri večji mladini na 3121 proti 1751 v prejšnjem letu. V Hietzingu so se

pomnožili slučaj policijske intervencije s 615 na 1090, v Währingu je odredila policija doma kaznovanje v 144 slučajih proti 11 prejšnjim. Pri praterskem komisariatu so postopali pri mladini v 1735 slučajih, v prejšnjem letu le v 1186 slučajih; pri policijski centrali za mladinsko oskrbo so se pomnožili pri mladini kaznivi slučaj s 638 na 715, pri deželni sodišču dunajskem je bilo obsojenih 577 mladostnih oseb, v letu prej le 363 in pri mladinskem okrajnem sodišču v Josefstadtu 694 proti 512 iz prejšnjega leta.

Ta števila pišejo jasno sodbo, poročila iz drugih krajev niso ugodnejša, in čim dalj traja vojna, tem bolj rastejo te številke. Tukaj ne velja, da bi varali sami sebe. Vrlim bojevnikom na bojiščih smo dolžni, da poskrbimo, da se ne izgubi uspeh njihovih slavnih činov na bodočem degeneriranem rodu, ki ne bi bil sposoben, da bi ohranil veliko domovino, ki jo bode ustvarila vojna. Dolžni pa smo jim tudi, da jim kolikor mogoče odpravimo skrb za najdražje doma in ubranimo otroke grozeče pravne propadlosti in gnojne potrebe.

Zato naj teden Rdečega križa deluje zlasti v tem smislu. V vsaki hiši naj vzbudi zavest do dolžnosti, da je treba poskrbeti za svoje in sosedove otroke, hkrati naj pripomore, da se preskrbi del pomočkov, potrebnih k tej veliki nalogi. Zakaj ni dvoma, zanemarjenost mladine je odvisna ponajveč od gmojnega stanja. Kjer ni sile, tam ni izkušnje. Kakor si kmetije pri žetvi pomagajo med seboj, tako si pomagajmo med seboj pri nadziranju otrok. Nabirajmo jih v otroška varovališča in otroške dome in to tembolj sedaj, ko so na pragu počitnice, ki večajo nevarnost k zanemarjanju. Deželni vojnopomožni uradi so že sedaj, v kolikor so jim dovoljevali skromni pomočki, podpirali zadevne zavode, osrednji vojnopomožni urad je odločil za sedaj 300.000 K za galsko mladino, zakaj tam so brez varstva cela krkela otrok, katere je odtrgala vojna od roditeljev. Nadaljnih 800.000 K pa ima pripravljenih v podporo stremeljenja po mladinski oskrbi v drugih deželah. Tretjina prispevkov tedna za Rdeči križ bode pripadla deželnim vojnopomožnim uradom in bode tako ostala v domači deželi za mladinsko oskrbo.

V mnogih kronovinah delujejo že v miru izvrstno in sistematično urejene deželne komisije za mladinsko oskrbo, ki dobro organizovane po deželi delujejo skupno z deželnim vojnopomožnim uradom. Tem blagosti vrednim oračem ledine

dajmo na razpolago denarnih pomočkov, da jim bode mogoče delovati skupno z onimi osebami, ki so pedagoški sposobne v nadzorstvo zanemarjenju prepuščenih otrok, prevzemati jih v skrb in ustvarjati na podlagi izkušnje potrebnih zavodov. Kjer ni deželnih komisij, naj posvete zadevi pozornost društva za mladinsko varstvo, ali naj se osnujejo novi odbori, ki naj preskrbe potrebno sporazumno z občinskimi predstojništvimi, kojih sodelovanje je radi mnogih ovir, ki se pojavijo v tem času vsakršnemu delu, neizogibno potrebno. A čuvati se nam je pri tem vsakega društvenega slomestva, ki povzroča nepotrebnih izdatkov in nima nobenega vzgojnega uspeha. Sama dobra volja ne vlada kopici otrok, ako jih je le nekaj že podivjanih. Zato je treba sposobnih in izkušenih oseb, katerim naj se pridružijo pomočniki. Kdor se loti otrok, se loti tudi velike odgovornosti, in te, je potrebno, da se zaveda.

Zadevna oblastva bodo z ozirom na začasnost gotovo gledala pri presoji prostorov v te namene kolikor mogoče na denarna sredstva, ki so na razpolago. A zlasti ob počitnicah ne bode težavno nabrati v prazne šole otrok, pod nadzorstvom jim dati opravka in vplivati nanje tako, kakor zasluži resnost velikega časa, v katerem živimo.

Da bi se otroci tudi hranili, ni neizogibno potrebno. Kjer bi bilo mogoče, se lahko misli tudi na to; saj bi se marsikateri delavni materi vzela z glave skrb za prehrano, znižali stroški posameznim družinam in dosegla boljša prehrana otrok. Prispevki, ki bi jih mnoge matere rade dajale za otroke, bi znižali stroške takim južinam.

Ne pozabimo: denar, ki ga o pravem času porabimo za mladino, je dobro naložena glavica, ki se bogato obrestuje ne samo z ohranitvijo ljudske moči, temveč nam prihrani tudi mnogo kasnejših izdatkov za ubožnice, bolnišnice, jetnišnice in v druge upravne namene.

Zato na delo v varstvo ogrožene mladine!

Četrto avstrijsko vojno posojilo.

Kmet in IV. vojno posojilo.

Naš kmet je inteligenten in vnet za vsak pameten napredek. Denarja že davno več ne hrani v nogovih in za dimnikom v podstrešju, marveč ga nese v hranilnico, zadrugo ali banko, kjer mu donša večje

ali manjše obresti. Sedaj je med kmeti dokaj denarja, ki ga vsi denarni zavodi še vedno radi sprejemajo. Toda nabralo se je povsodi že toliko gotovine, da se je s tem terti uvedlo gibanje za znižanje obresti od hranilnih vlog. To vlagalcem ne more biti posebno všeč. Pa si tudi lahko pomagajo: nalože naj svoj denar v četrtem državnem vojnem posojilu, kjer jim je zagotovljena navečja varnost in najvišje obresti. Tu si more zlasti enkrat tudi kmet brez krvavega truda zagotoviti znaten dobiček, kakor so ga drugače vajeni uživati samo gospodje kapitalisti. Prepričani smo, da bo naš kmet razumel in izkoristil ugodno priliko v čim največji meri. S tem se bo pa oddolžil tudi našim slavnim četam, ki ob nepopisnih mukah in naporih z lastnimi prsmi zastavljajo pot sovražniku, da ne more prodreti naprej in pustošiti mest in vasi. Temu živemu zidu se ima naš kmet zahvaliti, da lahko mirno obdeluje od dedov podedovano drago domačo grudo, živa njene plodove in pokojno počiva pod lastnim krovom. Kmečko srce je zvesto in hvaležno vsakomur, ki mu kaj dobrega stori — kako bi ne bil hvaležen armadi, ki ga varuje žalostne begunske usode. Zato bodo kmečki podpisovalci pri četrtem vojnem posojilu obilo zastopani.

Rentno-hranilne knjižice za avstrijska vojna posojila.

Da se tudi prihrankom bodoče mirovne dobe nudi enako ugodna možnost naložitve, ki se nudi že danes podpisovalcem vojnega posojila, je zagotovila c. kr. fin. uprava onim hranilcem, ki vojnega posojila ne morejo takoj popolnoma vplačati, temveč bi to storili le polagoma, posebno ugodne posojilne pogoje na dolgo časa in nudijo subskribentu, ki se jih hoče poslužiti, precejšnjo premijo. C. kr. priv. Splošna prometna banka izdaja v svrhu popularizacije naših vojnih posojil rentne hranilne knjižice za avstrijska vojna posojila na podlagi katerih se lahko pridobi vojno posojilo proti majhnim plačilom v obrokih. Te rentno-hranilne knjižice se lahko dobivajo ne le v dobi podpisovanja, temveč tudi pozneje in je s tem dana možnost za nalaganje tudi majhnih zneskov po izredno ugodni obrestni meri vojnega posojila za dalj časa. Brezdvomno je, da je izdaja hranilnih knjižic te kategorije pripravna pot, da se majhni in najmanjši prihranki nalagajo koristno na najboljši način. Poroča se nam, da zadostuje na primer, če se vplača pri subskripciji od 100 K IV. avstrijskega vojnega posojila mesečno najmanj

LISTEK.

iz Tridenta.

V aprilu 1916.

V vsej svoji krasoti je prišla na dan spomlad. Bujno cvetje poganja, trava zeleni, ptički pojo, hrošči brenče in lastovke se vračajo. Pomlad je prišla in oblekla naravo v praznično opravo. A mi? Mi ne poznamo še pomladi, nam brije še huda zima, surovo vreme še povsod naokoli in nikjer še nikakega znamenja krasnih solnčnih dni.

Tu v Tridentu je podnebje zelo milo. Gorski velikani, ki obdajajo mesto, so sicer še polni snega, a dolina, ta dolina je polna svetla in zelenja — je pravi pomladanski raj.

Seveda mi vojaki ne poznamo pomladi visoko gori na snežnih planinah, na planinah večnega snega, kjer je večna zima. Da, tu gori je prava zima za vojaka. Dva sovražnika moramo premagati: izda-

teri je hujši? Največkrat poslednji.

Predno pa zapustim mesto Trident, še par vrstic k mojima zadnjima dvema pis-moma iz tega mesta, katera ste, g. urednik, najbrže že prejeli in tudi objavili.

Zdi se, da so vojne naveličani oni vele-laski hujškači, ki so pobegnili iz Tridenta v Italijo. Vsaj tako mi je pripovedoval tr-govec iz mesta, ki je preko Švice dobil pi-smo bivšega trgovca v Tridentu, ki je bil pred vojno pobegnil v Italijo, pustivši v mestu hišo in bogato trgovino. V tem pis-mu piše: Kdaj bo konec vojne? Tu v Italiji vsi nestrpno pričakujejo konca in nihče več ne misli na to, da bo naša (italijanska) voj-ska vkrakala v Trident. Pa saj je bila tu-di velika neumnost od nas, da smo podpi-rali take ideje in tako indirektno pomagali do izbruha te nesrečne vojne, ki nam je končala vso srečo, nam uničila naša pre-moženja in sploh vse imetje. Vsaj za svojo osebo sem jaz danes drugačnega mnenja nego sem bil tisti čas, ko sem pobegnil iz Tridenta. Širokoustni prijatelji, ki so zatr-jevali, da se vrnemo v Trident čez nekaj dni, so sedaj utihnili. In te dni so bili ne-jalskega Italijana in pa snežni velikani. Ka-

kateri teh poklicani pod orožje. A kaj mis-liš, da so radi šli? Kaj še! Jeli so prekli-njati italijansko vlado, kralja, ministre in sploh celo italijansko vojsko, ki se je tako sramotno blamirala pred celim svetom.

Tako bivši trgovec iz Tridenta. Pač prepozno spoznanje.

Tirolski Italijani so imeli velike pra-vice v primeri z nami Slovenci. To se vidi v mestu Trident. Tako n. pr. nosi glavno poštno poslopje samo laški napis. Enako c. kr. okrožno sodišče. Uradni notranji je-zik v raznih uradih je bil izključno itali-janski. Oblasti so si dopisovale v italijan-sčini. Italijani so imeli od vlade, kar so pač hoteli. Ko so imeli dovolj in so se čutili dosti močne, so pa premnogi njih začeli gonjo proti onim, kateri so jim rezali kruh.

V Tridentu je imela laška šolska dru-žba razne šole. Ta šolska družba je dobila mnogo denarja iz Italije. V šoli seveda se je učilo tako, da so šolski otroci poznali bolj zgodovino Italije nego pa Avstrije. Ne-koč je v tako šolo prišel c. kr. šolski nad-zornik. Med poukom je ukazal, naj otroci zapoje avstrijsko himno. To se je zgodilo, a tako netočno in pomanjkljivo, da je šol-

ski nadzornik z glavo zmajeval. Otroci so le napol znali napev in besedilo. Dotičnik, ki mi je to pravil, je še omenil: Zgodovino italijanskega pesnika Danteja, katerega krasni spomenik stoji pred kolodvorom v Tridentu, poznajo šolski otroci prav do-bro. Sploh se je v italijanskih šolah učilo ljubiti italijansčino, Italijane to in onstran meje in se je namenoma vedno povdarjalo bratstvo avstrijskih in italijanskih Lahov.

Sedaj je v Tridentu nekaj drugače. Sicer Dantejev spomenik pred južnim ko-lodvorom še stoji, a italijansčina se v me-stu več tako ne šopiri. Tridentinski Itali-jani se silijo govoriti vse mogoče avstrij-ske jezike. Posebno z vojaki so jako po-trežljivi in se v slabi nemščini silijo po-streči vojaku že ob vstopu v trgovino.

Te dni sem obiskal neki kinemato-graf, ki mi je nudil priliko videti, kako raz-dejana je naša Gorica. Porušene sem videl dobro mi znane hiše, v katerih sem prebil lepe urice. Zaihtel sem jeze ob pogledu na te razvaline. Tisto noč nisem mogel za-spati dolgo čez polnoč. Porušene domače mi hiše sem imel vedno pred očmi. Ne-srečna usoda!

3 K 50 vin., pri subskripciji od 1000 K vojne posojila 35 K mesečno. Vrednost te uredbe se bode gotovo pripoznala povsod, osobito v onih krogih, ki so navezani na mesečne ali tedenske dohodke in si hočejo od teh nekaj prihraniti.

„I nosiri custodi slavi...“

V italijanski zbornici je 15. junija leta 1914. interpeliral poslanec Morpurgo vlado za kulturno pomoč Slovincem, ki jih je v severni Italiji nad 36.000 v 15 občinah, in sicer v 10 občinah v ravnini in 5 v hribovju. Morpurgo je dejal dobesedno: »Dieci comuni di popolazione tutta slovena nella parte montuosa hanno bisogno di scuole nuove e di asili d'infanzia.« (Deset okrajev s popolnoma slovenskim prebivalstvom v gorskih krajih potrebuje novih šol in otroških zavetišč.) Govoril je, da Slovenci žive v okrajih Sv. Peter Slovenov (S. Pietro), Čedad (Cividale), Možica (Moggio), Tarcent (Tarcento) in Humin (Gemona). Interpelant je prosil, naj vlada plača posebne učitelje, naj se vrše predavanja itd., ker njihovi bratje onostran meje gledajo to postrani in jih mislijo prebuditi iz mrtvila in iz furlanskih dolin ter jih pritegniti v krog svojih aktivnih in močnih politično-verskih društev. Furlanskim Slovincem prihajajo vesti, pisma in časopisi v njihovem jeziku in tu vidijo, kako Slovenci na oni strani meje uživajo velike privilegije, kako jih avstrijska vlada neguje, spoštuje in podpira! »Zato jim, gospodje tovariši in ministri, dajte šol, knjig, časopisov, knjižnic v italijanskem jeziku, dajte jim, da se povzdignejo gospodarski, naj se delavstvo organizira itd., kajti: »I bei sogni del Tomaseo sull'alleanza slava colla civiltà italiana sono bruscamente svaniti.« (Lepe Tomasejeve sanje o slovanski zvezi z italijansko civilizacijo so neprijetno izginile). — Končal je z besedami: »Per questi nostri custodi slavi delle porte orientali della patria io invoco dall'on. ministro una solerte e previdente opera di politica scolastica!« (Za te naše slovanske čuvaje vzhodnih vrat naše domovine zahtevam od ministra marljivo in previdno delo v šolski politiki). — Gospod Morpurgo se je pritoževal, da se je tem Slovincem dalo zelo malo; dasiravno je celih 18 let neprestano prosjačil pri vladi zanje, se jim vendar niti oddalec ni dalo toliko, kolikor jim gre po zakonu.

Razumljivo in logično. Na vzhodni meji italijanske države žive Slovenci brez pouka, nezavedni, zanemarjeni in zapušteni po vladi. Ker pa kri ni voda in ima človek dušo in zavest, se je prestrašil gospod Morpurgo, ko je opazil, da so beneški Slovenci začeli čitati slovenske časopise in so se vedno molili k Bogu v svojem slovenskem jeziku. Začetek probujanja narodne zavesti v beneških Slovincih je začel skrbeti vlado in zato jih je bilo treba popolnoma ugonobiti, zaslepiti, to se pravi, poitalijančiti, ali najbolje rečeno, pojančariti, da bi postali močan branik in trdnjava, zvesti in vdani podaniki matere zemlje in »fedeli custodi slavi delle parti orientali della patria d'Annunzio!«

Tu pri nas so razmetavali milijone za »Legio« itd. za poitalijančevanje naše mladine, tam pa jim niso dovoljevali niti moliti v materinem jeziku. In to so potem »redentori dei fratelli annientati« (odrešniki zatrtih bratov). Ali bi nas reševali! Kakor so reševali onih 36.000 beneških Slovincov in jih napravili za — »custodi slavi«.

Goriško pismo.

Gorica, 29. aprila 1916.

Po večdnevem zaporednem pokanju in razsajanju laških topov, imamo danes zopet enkrat relativno miren dan. Popolnega pokoja tudi danes ni, a vendar je kolikor toliko tiho in vsi bi bili veseli, če bi nas kdo mogel zagotoviti, da bodo vsi bodoči dnevi enaki današnjemu. Pa da se ne prenežljimo; pregovor pravi: ne hvali dneva pred večerom! Kdo ve, da zvečer ne znore zopet ti že tolikrat prokleti laški topovi?

Veliko železja je v zadnjem času zmetala sovražna artiljerija proti Gorici in okolici. Potratnost, razsipanje municije in izstrelkov gotovo ne stoji v nobenem pravem razmerju z uspehi, ali bolje rečeno: neuspehi. Vojških škod ni skoro nobenih, nedolžno civilno ljudstvo pa precej trpi vsled blaznega sovražnega streljanja, ki se zdi, kakor da nima pravih ciljev. Goriškemu mestu se zadržajo vedno nove rane, vedno več razvalin zija klicaje po mlačevanju proti nebu. Nesrečno usodo Gorice morajo v zadnjem času deliti tudi vasi naše bližnje okolice. Posebno bližnji Šempeter je ta teden moral bridko čutiti izbruhne onemodlega srda, v kojem obstre-

ljujejo nekulturni sovražniki mirna domovja našega kmečkega ljudstva. Kakor sem slišal, je bilo v Šempetru več hiš močno poškodovanih in granate so tirjale tudi nekaj človeških žrtev. Kakor da so hoteli italijanski topničarji delati kake preskušnje s svojimi kanoni, so pošiljali svoje izstrelke bolj na slepo kar možno najbolj daleč proti Volčji dragi in še čez. V sveže razorane plodne njive goriške okolice se je tudi te dni vsadila marsikaka laška granata — škoda, da ne bo obrodila sadu, da bi jo lahko svoj čas z obilnimi obrestmi vred vrnili »prijaznemu« sosedu.

Maj se bliža, povsod krog nas kipi polno pomladansko življenje. In tudi naši ljudje, naši vojaki se zdijo nekam pomladansko razpoloženi, polni najboljših in najlepših nad, da bodo enkrat tudi okrog lepe Gorice napočili lepši časi, boljši dnovi. Govori s komurkoli, vsak ti bo prepričevalno trdil, da dolgo ta neznosni položaj ne more več trajati in da se mora v kratkem obrniti na bolje.

Polja so obdelana. Naj bi Bog še posebno blagoslovil letošnjo setev! Med granatami in šrapneli so orali letos naši kmetje svoja polja, če po dnevu ni bilo mogoče, se je poljsko delo moralo vršiti ponoči. V vedni nevarnosti za življenje so obdelovali nekateri svoje sovražnemu ognju izpostavljene njive in v več slučajih so bili junaki delavci pri svojem miroljubnem delu zadeti po sovražnikovih izstrelkih. Človeška kri je rudečela zemljo, ljubljeno rodno grudo, raz katere ne more prepoditi naših pridnih poljedelcev nobena sovražna sila. Druga leta je moral naš kmet ob bojni črti samo v potu svojega obraza delati svojo zemljo, letos jo mora napajati ne samo s potnimi sragami, temveč celo s svojo srčno krvjo. Če kdaj, mora letošnja setev, položena v s solzami in krvjo orošeno mater zemljo, pognati in obroditi bogato žetev, obilnejšo nego kdaj prej.

Prispevajte z denarnimi darovi za Rdeči Križ in za mladinsko oskrbo!

Pogrešane družine s Primorskega.

Dve hčerki, ki se nahajate v samostanu č.č. šolskih sester v Mariboru, iščeta svojega ljubega očeta, urenika lista »Gorica«. Imenuje se Vuča. One so begunke iz Gorice; mati je v Steinklammu na Nizje-Avstrijskem, one so pa v zavodu na državne stroške. Ko so v Gorici bežale pred granatno točo, so očeta zgubile, ker on ni šel z njimi, temveč že jutraj, ko je bilo še vse mirno, na sprehod. — Kje da se nahaja družina Bajt od Milinki pod Marijace pri Kanalu, ker se ne zna nič o njih od kar je vojna z Italijo. Prosim naj sporoči pod ta naslov: Rozalija Stanič pri g. Koron, Batuje 18, Crniče, Primorsko. — Pogreša se družina Marija Zimolo z štirimi otroci (Gizela 7 let, Silvija, Ivan in Angela) pred vojno bivajoča v Soleschiano štev. 4 pri Ronkih, Goriško. Obvestila naj se pošljejo na ime Andrej Rešeta, cerkovnik v Lokvi pri Divači. — Družina Andreja Rešeta v Lokvi št. 176 se nahaja v Lokvi na svojem domu, vsi zdravi. — Karolina Makuc roj. Rusjan iz Kozane (Brda), 1889, ima starše, sestre in brate v Italiji. Ne ve kje so. Prosi da bi povedale kje so, mati: Lucija Rusjan, sestra Katarina in brat Jožef. Vsi so bili v Kozani v Gorici, Via Parka št. 8. — Kdo ve kaj o Karlu Pavlin iz Kobarida, služil je pri c. kr. topničarskemu polku v Celovcu. Kdo kaj ve, naj blagovoli naznaniti njegovemu varuhu Ivanu Gruntar iz Kobarida zdaj pri vojaki v Rekonvalescenten Sammelstelle, Etappen-Gruppe Klagenfurt. — Prosi se ako kdo ve za Jožefa Hrovat, ki je bil pred vojsko z Italijo v Pulju, in za Marijo Hrovat, ki je bila pred vojsko v Italijo v Trstu. Ako kdo ve prosi vljudno naznanila njihov brat Anton Hrovat K. K. Schutz Reg. 9. Komp. Feldpost 608. — Miha Šviligoj iz Stračice Gorica št. 10 išče sina Jožefa Šviligoj 27 reg., 19 let star. Miha Šviligoj, Flüchtlings-lager Bruck a/d L. 14/15. — Desetnik Franc Podbršček k. u. k. Fest.-Art.-Reg. Nr. 4, 9. Reservekomp., Marinefeldpost Pola. Pošilja srčne pozdrave vsem sorodnikom prijateljem in znancem obenem voščim srečne velikonočne praznike in prosim kdo bi kaj vedel o moji rodbini, ki je ostala doma v Gorenji vasi št. 20 pri Kanalu. Vesti nimam od njih kar je izbruhnila vojna z Italijo. Kdor kaj ve, naj sporoči na gornji naslov.

Pozdravi naših vojakov.

(Zakasnelo došlo.)

Podpisani Slovenci, nahajajoči se pri istrskem domobranskem pešpolku, oddelek strojnih pušk, pošiljajo svojim domačim, prijateljem in znancem iskrene pozdrave in jim voščijo srečne in vesele velikonočne praznike: Franc Pertot, narednik, Barkovlje pri Trstu; Barbo Ivan, Marežige pri Kopru; Jakob Šajne, Laže, Senožeče; An-

ton Penko in Franc Česnik, Polčje pri Št. Petru; Glavina Anton, Palčje pri Kopru; Ivan Plevnik, Podsmreka, Dobrova; desetnik Josip Hribar, Šmartno pri Litiji; Fr. Gombač, Naklo pri Divači; poddesetnik Viktor Dimnik, Dev. Mar. v Polju, Vevče; Franc Kadunc, Šmarje-Sap, Dolenjsko; Matija Abram, Trnje pri Št. Petru; Olenik Anton, Izula, Istra; Andrej Pipan, Barkovlje pri Trstu; Ivan Čepak, Mačkovlje pri Trstu; Matevž Pfajfar, Dobrava, Gorenjsko; Mihael Krnel, Studena gora pri Ilirski Bistrici; Nikola Nenadič, Borčič, Istra; Ivan Žvar, Zlatnik pri Ribnici; Domenik Fakin, Pliskovca pri Komnu; Josip Gregovič; Iv. Gulič, Trst. — Velikonočna voščila pošiljamo slovenskim dekletom, prijateljem in znancom vojaiki nekega trdnjavskega polka s tirolskih višin: ognjica Franc Padovan, Gorica; predmojster Kolšek Anton, Polzela pri Celju; topničarji: Franc Radinja, Ravni; Žimic Anton, Grgar; Josip Fabčić, Št. Vid pri Vipavi; Tomažin J., Ročinj; Ferdinand Čop, Ljubljana; Franc Strašek, Sv. Križ, Dolenjsko. — Priserne pozdrave pošiljajo vsem znanam in prijateljem sledeči: četovodja Franc Prešeren; desetnik Franc Kopčar; poddesetnik Andrej Šimnovič, Maselj Ivan, Viktor Spec. — Vesele velikonočne praznike želita ter priserne pozdrave vsem prijateljem, znancom, tovarišem-vojakom ter bralcem »Slovenca« pošiljata iz strelskega jarka na severnem bojišču stražmojster domačega dragonskega polka. Mihael Kladnik, Janko Kos. — Vesele velikonočne praznike vošči iz solne Dalmacije vsem Slovincem in Slovenkam Franc Koželj. — Slovenski trdnjavski topničarji pošiljajo vsem znancom in prijateljem beguncem in begunkam srčne pozdrave in želijo vsem veselo Alelujo. Ivan Melon, desetnik; Franc Volarič, Franc Uršič, vsi iz Svinega, p. Kobarid; Andrej Ivančič, Libušnje, p. Kobarid; Alojzij Tavčar, Sv. Ivan pri Trstu.

Na Gospodov dan pošiljajo pozdrave vsem bralcem Vašega cenjenega lista sledeči vojščaki: Pilon Venceslav, Zupančič Franc, Zagorjan Stefan, Kavčič Lojze, Petrovič Srečko, Starman Janez, Kurnjek Franc, Kurinčič Franc in Schweiger Cic. Z Bogom za domovino! — Slovenski vojaki v rez. bolnišnici

pošiljajo srčne pozdrave vsem sorodnikom, prijateljem in znancom doma, kakor tudi na bojnem polju. S željo, da bi prihodnje velikonočne praznike praznovali že doma, v krogu svojih dragih. Andrej Jejič, Svinje, p. Ajdovščina; Anton Bokal, Sp. Hrušica pri Ljubljani; Josip Tipan, Kostanje pri Beljaku; Franc Sablatnjig, Rosenthal pri Bistrici. — Iz prijazne pusterške doline, preko snežnobelih snežnikov pošilja nebroj iskrenih pozdravov vsem Ložanom in Ložankam, kakor tudi mnogoštevilnim sošolcem, kojih naslov mu ni znan, enol. prost. asp. Rudolf Avsec, tolmač in cenzor pri nekem etapnem poveljstvu. Na svidenje! — Z ruskega bojišča pozdrave vsem prijateljem in znancom: Leopold Pahor, san. podč.; Benčič Blazij; narednik Josip Matelič; sanitejec Franc Flegar; rač. podčastnik Joško Rot. — S koroške fronte pošiljamo vsem Slovincem in Slovenkam priserne pozdrave: Janko Šober, Radeče na Dol.; Franc Jerab, Stara Vrhnika; Zorko Bajc, Franc Čuk, Ivan Plešner, Črni Vrh nad Idrijo; Josip Koplnik, Št. Peter; Ivan Okroglič, Podgora pri Gorici; Ivan Pavel, Vransko; J. Ferenčak, Brežice; J. Lipovšek, Celje; V. Topolnik, Št. Jurij ob Ščavnici; F. Retiš, Radgona; Stefan Škrt, Avče, Prim.; Fr. Gregorič, Ajševica pri Gorici. — Pozdrave vsem bratom in sestram v domovini: Josip Zimont, Sokol Franc, Karara Anton, Mučič Franc, Silič Alojzij, Prinčič Franc, Leban Alojzij, Silič Peter in Vižintin Josip, vsi iz Št. Petra pri Gorici. — Podpisani slovenski fantje in možje pošiljamo z italijanskega bojišča voščila in pozdrave vsem sorodnikom, znancom in prijateljem: Ivan Krajnc, Staroselo pri Kobaridu; Franc Marolt, Mala vas pri Dobrempolju; Franc Pečnik, Rajhenburg; Mihael Znidaršič, Mar. Al. na Prim.; Ivan Mavri, Lokavec; Franc Potočnik, Rečica na Paki; Anton Starapot, Uzeljan pri Gorici. — Pozdrave pošiljajo vojaki nekega pešpolka: četovodje Prudič Franc, Lah Jožef, Valenčič Josip in Vodopivec Andrej; desetniki Tomšič Peter, Kovarič Franc in Milharčič; poddesetniki Vodopivec Anton, Simoneti Marij, Volič Vencel in Kalc Ivan; pešci Branisel Josip, Cotič Mihael, Markovič Ciril, Kebe Anton, Juretič Henrik, Morgan Josip, Žigank Anton, Besednjak Alojzij. — Pri sestanku slovenskih fantov in očetov v Krivošiji pošiljamo pozdrave vsem našim dragim v mili domovini: Jos. Kregar, Vižmarje; Fr. Lončar, Šiška; Jos. Mihelič, Ljubljana; Ciril Karlin, Ježica; Jos. Dokler, Celje. — Vesele velikonočne praznike voščijo z laškega bojišča: poddesetnik Jakob Švica, Zagor pri Postojni; Janez Mejak, Goriče, Hrenovice; Jernej Simčič, Postojna; četov. Franc Debevc, Begunje pri Cirknici; Franc Deželak, Laški trg; Ivan Triler, Stara Loka; Josip Bončina, Spodnja Idrija. — Pozdrave s skalnatih gora: Matija Lunar, Glince 2; Franc Furlan, Legojna; Anton

Rems, Juvan Franc, Benedičič, Zatoimlin; Anton Remc, Dobrunje. — Vesele dni vsem Slovincem in Slovenkam želijo z južnega bojišča iz strelnih jarkov slovenski fantje: podd. Josip Kočevar, Petrova vas; podd. Matija Pezdirc, Črnomelj; podd. Leopold Jerman; pešci: Flajnik Karl, Hlebec Felika, Butala Ivan, Grahek Anton. — Iz Pulja pošiljajo priserne pozdrave vsem goriškim ženam in dekletom: Alojzij Peršič iz Šempasa; Anton Vodopivec iz Kamnja; Andrej Mlečnik iz Dornberga; Josip Vižin iz Solkana; Ivan Piščanc iz Rihemberga; Alojzij Volčič iz Trsta; Stefan Boltar iz Grgarja; Ivan Klinec iz Vipolže; Iv. Bratina iz Otlice; Ivan Hrvat in Jablance pri Il. Bistrici; Ivan Brajnik iz Gorice; Anton Belja iz Malih Zabelj; Franc Brus iz Hotedersice; Ivan Stokar iz Ajdovščine; Anton Besednjak iz Sveta; Vincenc Nardin iz Bukovce; Jožef Lašič iz Vrtojbe; Franc Kosuta iz Kronberga; Alojzij Merljak iz Rožne doline; Vincenc Lisjak iz Vrtovina; Iv. Sever iz Rihemberga; Alojzij Kuljad iz Ravnice in vsi drugi. — Srčne pozdrave

pošiljajo vsem čitateljem »Slovenca«, vsem znancom iz goriške okolice, ki se nahajajo na bojiščih, vsem beguncem iz Št. Florjana pri Gorici, posebno pa šentflorjanskim fantom in dekletom: Jožef Planinšek iz Št. Florjana; Ant. Razem, desetnik iz Tribelj pri Trstu; Rudolf Kocjančič s Kaštelorja v Istri — vsi trije še zdravi in čvrsti. — Z visokih gora in strmih pečin pošiljamo pozdrave sinovi Slave: Saper Jak. Pavlič iz Domžal; Jožef Šuligoj, Martin Planko, Viktor Pupis. — Z italijanskega bojišča pošiljajo srčne pozdrave roditeljem in drugim domačim ter celi domovini: Alojzij Kupek, Anton Tadin, Fran Krelbelj, Fran Vrstovšek, Milan Kolina, Sidon Podgorelec, Josip Godina, Josip Lavrenčič, Josip Znidaršič, Stefan Završnik. — Primorski fantje in drugi topničarji pošiljajo znancom in prijateljem, posebno pa nesrečnim Bricem, ki so morali zapustiti svoj dom, najlepše pozdrave: Ivan Kaus, Josip Štolfa, Angel Kogoj, Aleksander Gerkman, Jožef Lavrenčič, Anton Mahnič, Simon Berdar, Edvard Vilhar, Fr. Lorbek, Jožef Bensa iz Vipolže. — Fantje

pošiljajo srčne pozdrave z visokih snežnih gora vsem čitateljem »Slovenca«, posebno pa našim poštenim, zavednim dekletom: Anton Oražem, nadlovec; Beno Kotnik, rač. podčast.; Janez Podlogar iz Vrtače; Franc Belec, četovodja; Peter Peterka, četovodja; And. Jurkovič, podlovec. — Vsem prijateljem in znancom v dragi domovini pošiljajo

Franc Plešničar iz Gorice (Trnovo); Ivan Malič iz Gor. Vrtojbe; Anton Marušič iz Štandreža; Anton Vovk iz Tevč; Florjan Ogrič iz Gor. Trebuše. — Srčne pozdrave s pošiljajo svojim starišem, sorodnikom, prijateljem in prijateljicam slovenski fantje: Desetnik Andrej, ilc; podd. Anton Jež; Anton Kožuh; četovodja Franc Obalnar; Janez Knaus; Jožef Srebrnak; Aloj. Oven; Franc Nadlučnik; Anton Košir; Jan. Uršič; Ivan Klobčar; Ivan Kovač; Feliks Lukek; Peter Grajar; Anton Nered. — Med grmenjem topov in pokanjem strojnih pušk pošiljamo Slovenci pionirskega oddelka lepe pozdrave vsem znancom in prijateljem: Četovodja Jožef Meglen; poddesetnika A. Gorenc, Ignacij Štibelj; inf. Jožef Klobučar — v imenu vseh drugih. — Iz Lublana pošiljajo pozdrave: Ciril Cimprič, Alojzij Bajt iz Kamnega; Anton Črdelj, Franc Čehovin, Janez Suban, Miroslav Kraus, Andr. Copic, Vinko Rutar, Anton Vidmar, Jožef Grušen, Franc Picolin, Vincenc Gruden, Anton Velikonja, Karol Jakončič, Aht, Faganel. — Vsi

pošiljamo z divje lepih gora Slovincem in Slovenkam iskrene pozdrave! J. M. — Najlepši pozdrav čitateljem »Slovenca« in vsem slovenskim mladencem pošiljajo kranjski fantje železnega polka: Lisec Anton, četovodja, Krško; Franc Schwarz, Gradec; Škrjanc Janko, poddesetnik, Homec; Mestnik Anton, podd., Krka; Mežan Adolf, trobentač, Trebnje; Gostič Polde, Homec; Hrle Janez, Homec; Mali Janez, Radomlje; Mlinar Adolf, Moste-Ljubljana; Sird Karol, Ljubljana; Drnovšek Jernej, Dole pri Litiji; Škrjanc Peter, Cerklje; Marinič Alojzij, Vrh; Marinko Anton, Dobrova; Maver Jožef, Sela, Dol. — Iz okrevališča na Moravskem pošiljamo iskrene pozdrave našim fantom, ki jih kliče vojaška dolžnost, dekletom, ki žalujejo doma, bratom na južni fronti in vsem svojim domačim: Per Franc iz Mengša; Hočevar Franc iz Vel. Laše; Persin Anton iz Borovnice; Jesih Franc iz Celja; Kovač Franc z Goriškega; Jurčič Jožef iz Novega mesta. — Iz dunajske bolnišnice pošiljamo podpisani slovenski vojaki svojim domačim, sorodnikom, prijateljem in prijateljicam ter tovarišem na bojišču srčne pozdrave: Spacapan Alojzij, Ozeljan; Jaklič Franc, Žerovnica; Prosenec Jožef, Zagorje ob Savi; Kurnar Rudolf, Gorica; Aužnar Jožef, Celje.

Pristopajte kot člani k Rdečemu Križu!

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 3. maja. Uradno: Boji v ozemlju Adamello trajajo dalje. Pri Rivi in v prostoru Col di Lana so se razvili luti topniški boji. Odbit je bil italijanski napad na Rothwandspitze. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

V ozemlju Adamello so vdrla močnejši oddelki italijanskih gorskih čet čez prelaze, da bi prodrli v Val di Genova. Kakor znano, so naše čete pred več tedni zasedle obmejne kos med Lobbia-Alta in Monte Fumo. Pred premočnimi sovražnimi oddelki so se naše smukaške straže polagoma umikale proti vzhodu. Predvčerajšnjim je bil odbit sovražni napad, ki je meril na osvojitve prelaza Topete. Čez ta prelaz pelje gorska pot v Val di Genova. Tudi dalje južno so napadli italijanski oddelki čez Dosson di Genova v smeri proti Rifugio. Boji v celnem odseku Adamello trajajo dalje.

Pri Rivi, kjer sta višini Sperone in Rochetta že več tednov pozorišče ljutih bojev, se je pričelo včeraj od naše strani močno artiljerijsko delovanje. Enako je tudi pri Col di Lana naša artiljerija povišala svoj ogenj. Poskus sovražnika, da bi se ustalil na Rothwandspitze, se je izjalovil.

Spomenik na Kalvariji.

Iz Gorice se poroča: O priliki blagoslovljenja vojaških grobov na Kalvariji pri Gorici se je na različnih straneh izprožila misel, da se po končani vojski postavi na Kalvariji ponosen spomenik, ki se bo videl daleč na okoli. Prostor za spomenik bi bila slavnostna višina 240 gotovo zelo primerna.

Nova italijanska ofenziva.

Rim, 3. maja. »Corriere della Sera« piše v od vojnega vodstva cenzuriranem poročilu, da je nova italijanska ofenziva popolnoma pripravljena. Pričela se bo pa še, ko bodo storjeni tozadevni sklepi za veznikov glede skupnega časa.

Izgube italijanskih častnikov.

Lužano. Po laških listih so izgubili Lah 3008 častnikov, ki so mrtvi, med njimi 5 generalov, 166 štabnih častnikov, 544 stotnikov in 2293 subalternih častnikov. Izgube so pa najbrže še višje, ker Lah ne izdajajo uradnih seznamov o izgubah.

Utrjevalna dela ob švicarski meji.

Lužano, 3. maja. O utrjevalnih delih ob švicarski meji objavlja »Corriere della Sera« očitno inspirirano zagotovilo, da Italija nikakor ne misli napasti Švice, da pa mora vse pripraviti za slučaj, če bi se osrednjima silama posrečilo priti skozi Švico, da napadeta Italijo.

Ob smrti dnevu trozveze.

Berlin, 3. maja. (Kor. ur.) »Lokalanzeiger« izjavi 3. t. m. pod nadpisom »Ob smrti dnevu trozveze«: Danes pred enim letom so poslali iz Rima brzojavko, s katero je odpovedala Italija zvezno pogodbo, katere jo je vezala več kot trideset let z Avstrijo, ki se je podaljšala 5. decembra 1912 do 8. julija 1920. Če se ozre danes Italija nazaj na leto, ki je preteklo od tega usodnega dne, ne more čutiti zadovoljstva. Upali so, da nastop Italije hitro odloči vojsko četverozvezi v korist, a dejansko je le malo vplival na razvoj dogodkov, ker velika slavna dejanja avstrijske armade na drugih bojiščih so se izvedla ravno v času, ko se je tako slavno branila proti svojem novemu sovražniku. 3. majnik ni Italije dan veselega spomina, marveč dan razočarevalnih upov in mnogim, ki to še taje, dan tajne skesanosti.

1. majnik v Italiji.

Lužano, 3. maja. (K. u.) Po poročilih časopisja se sklepa, da je delavstvo 1. maja v Italiji povsod počivalo. Obrati in trgovine so morale biti za to večinoma zaprte. Pripravljena policija in vojski so pa preprečili vse demonstracije za socialno ali za politično revolucijo ali pa za mir. Cenzura je zaplenila vse v ta namen pripravljene oklice vodstva socialistične stranke. V Milanu so se pojavili na Stolnem trgu in na raznih točkah nemiri, a cenzura ne dopušča poročati o njih.

Italija išče kredita.

Curih, 3. maja. »Zürcher Ztg.« poroča: Italija se pogaja v Londonu o dovolitvi bančnega kredita 200 milijonov funtov, da plača dobavo živil.

Roosevelt čestita Italiji.

Lužano. V svoji zadnji aprilski številki objavlja »Tribuna« vsebino razgovora njenega sotrudnika z Rooseveltom, ki je zopet ojstro grajal Wilsonovo politiko. Amerika bi bila morala v varstvo svojega svetovnega položaja že davno pričeti vojsko z osrednjima velesilama. Rekel je, da goreče želi zmago laškemu orožju.

Teden Rdečega Križa od 30. aprila do 7. maja!

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 3. maja. Uradno: Zahodno od Raranč je sestrelil nek avstrijski bojni letalec sovražno letalo. Sicer nič važnega. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

RUSKO URADNO POROČILO.

1. majnika. V jarkih južnozahodno od Naroškega jezera so poizkusili Nemci prodirati, a so se morali v našem ognju najhitreje umakniti. Sovražnik je poizkušal trikrat obkoljujoč napasti vas Hromjakova (5 km južnozahodno od kolodvora Olike), a je bil vselej odbit.

RUSKI LETALEC NAD ČERNOVICAMI.

Budimpešta. »Pester Lloyd« poroča iz Černovic: Z ruske meje je priletel 2. t. m. ob 5. uri popoldne skozi dolino ob reki Prut neki ruski letalec mestu. Ko je priletel nad mesto, so pričeli nanj takoj streljati obrambni topovi. Ena krogla je zadela. Le s težavo je letelo letalo proti Toporovu, kjer je padlo.

OB BESARBSKI MEJI.

Črnovice, 3. maja. Ob besarbski fronti je trajno mirno. Deževno vreme zadnjih dni je močno omehalo tla, tako da so izključeni približevalni poizkusi Rusov. Za rusko fronto so vsa premikanja ustavljena, samo proti rumunski meji se opažajo večja utrjevalna dela.

RUSKA UTRJEVALNA DELA OB PRUTU.

Črnovice, 3. maja. Rusi utrjujejo svoje postojanke ob Prutu, katere so napravili že lani septembra. Med tem ko so lani naredili le posamezna opirališča, delajo sedaj ob celi fronti globoke črte strelskih jarkov, ki se drže skupaj. Levi breg Pruta je povečini za civilni promet prepovedan, nihče se tam ne sme približati bregu.

OFENZIVNI DUH RUSKE ARMADE ZLOMLJEN.

Varšava, 3. maja. »Kurier Warszawski« poroča: Ruske kroge zelo skrbi, ker je ofenzivna akcija ruske armade končno zlomljena. »Rječ« izjavlja, naj bi ruska generalštabna poročila položaja ne presojala tako optimistično, kakor to v resnici delajo.

CAR ZOPET V BESARABIJI.

Bukarešt. »Draptatea« poroča iz Balčika: Z meje se poroča, da pride car v drugi polovici maja zopet v Besarabijo, da nadzoruje čete. V Bolgradu in v Carpalu delajo za sprejem carja velike priprave. V carjevi navzočnosti se izroči prometu novozgrajena strateška železnica Izmail-Reni-Bolgrad.

VPOKLICI NA RUSKEM.

Stockholm, 3. maja. S carskim ukazom se vpoklicujejo vsi devetnajstletni po celi Rusiji; tudi vsi dijaki morajo priti k prebiranju.

USMRČEN RUSKI GENERAL.

Sofija. »Dnevnik« poroča: Radi vojnstva so usmrtili ruskega generala Mesenčova.

GENERAL RENNENKAMPF VELE-IZDAJALEC?

Curih. »Journal de Geneve« poroča, da je zakrivil general Renenkampff veleizdajo, kar se je zdaj dokazalo.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 3. maja. Veliki glavni stan: Severno od Dixmuiden so vdrla nemški oddelki po presenetljivem ognjenem napadu v belgijsko črto in so ujeli nekaj dvanajststotnikov.

Pri Four de Paris (Argoni) so prodrle naše patrulje do čez drugi francoski jarek. Pripeljale so nekaj ujetnikov.

Na obeh bregovih Moze je položaj neizpremenjen.

Nadporočnik baron pl. Althaus je sestrelil nad gozdom Caillette svoje šesto sovražno letalo. Dalje je bilo prisiljeno neko francosko letalo v zračnem boju južno od utrdbe Thiaumont, da je padlo; dve sovražni letali so sestrelili naši obrambni topovi južno od pobočja Talou in pri selu Thiaumont, peto pa oženj strojnici pri Hardaumontu. Vodnik zadnjega letala je mrtev, opazovalec nevarno ranjen.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 2. maja. Ob 3 popoldne. Naša mala straža je s streljanjem iz pušk odbila južno od Somme izveden presenetljiv napad pri Dompiere. V Champagni smo obstreljevali severno od Navarina preskrbovalne vlake sovražnika. V Argonih severno od La Harazee smo razkropili močan nemški poizvedovalni oddelke. Zahodno od Moze se je vzdrževalo ponoči delovanje topništva od Avocourta do Mort Homme. Iz novih poročil posnemamo, da smo zavzeli s svojimi podjetji 29. in 30. aprila na severnih strminah Mort Homme

približno 1000 metrov nemških strelskih jarkov v globocini 300 do 600 metrov. Naše čete so izvedle sinoči vzhodno od Moze ljut napad na sovražne postojanke južnozahodno od utrdbe Douaumont. Ob tem podjetju, ki se je posrečilo popolnoma, smo osvojili nemške strelske jarke prve črte v dolžini približno 500 metrov in smo ujeli približno 100 sovražnikov.

2. majnika, ob 11. zvečer. Naš ogenj je povzročil več eksplozij in požar v nemških baterijah pri Moranvillers. Težko smo poškodovali neko drugo baterijo severno od Massiges. V Argonih traja za nas ugodno dalje boj z minami v odseku višine 285. Zahodno od Moze boj s topovi od Avocourt do Mort Homme. Naše baterije so razkropile sovražne poizvedovalne oddelke severno od gozda Chauffour. Na ostalih bojnih črtah je mirno.

Letalci. Nekaj naš letalec je prisilil včeraj po ljutem boju neko nemško letalo, da je moralo pasti na tla. Letalo je padlo v sovražne črte severno od Douaumonta. Obesil se je v Trstu 65letni težak Jakob Pečar. Našli so že mrtvega na drevesu blizu ceste dell' Eremo.

Ruse prepeljavajo z avtomobili ob francoski bojni črti.

Basel. Listi poročajo, da prepeljavajo v Marseille izkrcane Ruse z avtomobili ob celi francoski bojni črti, da prepričajo francosko armado o dejanski ruski pomoči na evropski zahodni bojni črti.

Velika bitka v zraku.

Bazelj. »Baseler Anzeiger« objavlja opis velikega boja med letalci blizu švicarske meje. Boja se je udeležilo približno 20 letal. Letala so se med bojem tako približala, da jih je zapazila nekoliko pred 8. uro zvečer švicarska mejna straža. Jasno so razločevali bliskanje povzročeno po streljih in oblačke šrapnel. Bitka v zraku se je nadaljevala, ko je bilo temno.

Francozom primanjkuje ljudi.

Amsterdam. Francoski vojni minister je zapovedal, naj se takoj preiščejo vojaški lazareti, da se dožene, koliko mož, ki se zdravijo, bo sposobnih, da jih uvrste v nove rezervne kadre. V zadnjih tednih so morali vzeti te rezerve vedno kadrom drugih držav, vrzeli, ki so nastale, so izpolnili z rekruti, ki so jih še urili in z Rusi, ki so se izkrcali v Franciji. Ker še vedno primanjkuje francoskih rezervnih čet, je francosko vojno vodstvo naprosilo Rusijo, naj ji prepuusti večje število neizurjenih čet, ki jih izurijo, oblečejo in oborože v Franciji. Pogodili so se tudi s Portugalsko, da pošlje čete na Francosko. Portugalski vojski zamenjajo tudi dele francoske armade v Maroku, a ta načrt je še odvisen od portugalskih vojakov, ki se, kakor je znano, branijo, da bi služili izven Portugalske.

Veliki požari v francoskih tvornicah.

Bern, 4. maja. (Kor. ur.) Zadnje čase je bilo več velikih požarov v tvornicah. »Petit Parisien« poroča, da je uničil požar v Nantes veliko skladišče konopelj in da so gorela tudi sosedna skladišča. Škoda je velika. »Matin« poroča: V Bilancourt je močan požar uničil tvornico kavčuga z vsemi poslopji in s skladišči do temeljev. Škode je nad 700.000 frankov. »Humanite« ni drugi listi poročajo o požaru v tvornici celuloide v Belleville, kjer je tudi veliko škode.

Nova angleška brambna postava.

London, 4. maja. (K. u.) Poslaniški zbornici je predložil včeraj Asquith novo brambno postavo, ki obsega določila 27. aprila umaknjene brambne postave s pristavkom, da se uvaža prisilna brambna dolžnost tudi za oženjene med 18. in 41. letom. Določilo se uveljavi šele čez en mesec, ko postane predloga postava, da omogoči ljudem prostovoljen vstop. Soglasno je bila predloga sprejeta v prvem branju.

»Splošna in takojšnja službena dolžnost«.

London, 2. maja. (Kor. ur.) Reuter poroča: Ministrski predsednik Asquith je izrazil v spodnji zbornici besede: Splošna in takojšnja službena dolžnost. — Nekoliko se dvomi o značaju predlog, ki jih predlože jutri poslaniški zbornici, toda splošno pričakujejo, da celotno odgovarja predloga vladnemu načrtu, o katerem se je opozorilo 25. aprila.

London, 2. maja. (Kor. ur.) Reuter: V poslaniški zbornici je podal izjavo Asquith o vladni politiki glede na rekrutiranje. Posveti o brambni postavi v zadnjem tednu so pokazali, da zbornica ni zadovoljna s predlogom vlade, po katerem naj bi se izvedlo novačenje polagoma. Predlaga, naj se peča zbornica takoj vsestransko z vprašanjem temeljem edinega ukrepa, ki se predloži zbornici jutri. Vsa brambna sila na morju in na deželi od začetka vojske sem presega 5 milijonov mož. Vzdrževanju pomorske vlade po vojni in po trgovski mornarici in financiranju zaveznikov stavi novačenje meje, kakršne pri drugih vojskujočih državah komaj ali sploh ne pridejo v poštev. Popoln načrt vlade obsega zdaj razpoložljivo število tistih mož, ki jih lah-

ko vzamejo industriji, ne da postane dežela nesposobna za izpolnjevanje drugih svojih dolžnosti. Sodi, da položaj na vodi in na suhem ni bil nikdar ugodnejši, kot je zdaj.

Za 1000 milijonov zlata 4000 milijonov kredita.

Amsterdam. Angleška banka je ponudila francoski banki za tisoč milijonov zlata bančni kredit 4000 milijonov frankov.

Pomoč Kanade Angliji.

London. (Kor. ur.) Reuter: V kanadski spodnji zbornici je predlagal ministrski predsednik Borden, naj nakažejo 450 milijonov dolarjev v vojne namene; potrebna vsota naj se pokrije v glavnem s posojilom. Zbornica je sprejela predlog soglasno. Ministrski predsednik je izjavil dalje, da se je povišal kanadski prekmorski kontingent zdaj za 60.000 mož stanje angleške armade ob začetku vojske.

Ententa obeta Belgiji.

Pariz, 1. maja. (K. u.) Havas poroča: V izjavi na belgijsko vladno glede Konga zatrjuje Francija, da bo pri mirovnih pogajanjih podpirala Belgijo, da obdrži Kongo in dobi posebno odškodnino za škodo, ki jo je ta kolonija pretrpela med vojno. Anglija, Rusija, Italija in Japonska so se pridružile tej izjavi.

Vstaja na Irskem.

Na Irskem še vedno vre.

Geni. »Eclair« poroča: Revolta v Dublinu je sicer navidezno premagana, a na deželi še vedno močno vre.

Angleško uradno poročilo o položaju na Irskem.

London, 2. maja. (Kor. ur.) Vrhovni poveljnik na Irskem javlja: V Dublinu se vračajo polagoma redne razmere. Nekateri mali okraji se zdaj še čistijo. V Corku je vse mirno, le v okraju Fermoy se je pripetil en slučaj upora. Policija je hotela aretirati dva moža v neki hiši, a zadela je na oborožen odpor. Poveljnik policijskih uradnikov je ustreljen. Ko so došla ojačenja, so se prebivalci hiše udali. Sinnfeinerji v mestu Cork se niso udeležili vstaje in so izročili orožje. V Enniscorthy poslan oddelček čet izvaja aretacije upornikov v grofiji Wexford. Na ostalem južnem Irskem je mirno.

Škode v Dublinu najmanj 300.000 funtov sterlingov.

Amsterdam. (Kor. ur.) Poročevalec »Timesa« v Dublinu sodi, da se je udeležilo upora v Dublinu do 5000 oseb. Njih izgube so težke. Škodo so povzročili požari vsaj 300.000 funtov sterlingov. Uporniki so se držali, dokler so bili gospodari pošte. Ujeli so tri častnike, dva podčastnika in pet vojakov. Ko pošte niso mogli več braniti in ko je bil resno ranjen poveljnik upornikov Connelly, so sklenili uporniki, da pobegnejo. Tudi svojim ujetnikom so svetovali, naj zbeže, da si rešijo življenje. Podčastnik in trije vojaki so ušli neranjeni, upornikov so pa postrelili več dvanajstoric.

V Dublinu gorelo 179 hiš.

Dublin, 3. maja. (Kor. ur.) Reuter: Uradno: V bolnišnicah je umrlo le vsled ran 88 oseb, med njimi 66 vojakov, 22 upornikov in civilistov. Gorelo je 179 hiš, med njimi jih je več popolnoma uničenih.

Angleži prišli do 1000 upornikov.

London, 2. maja. (Kor. ur.) Reuter poroča iz Dublina: Ne samo na Sackville-Street, tudi Abbey Street je močno opustošen in so uničena skoraj vsa poslopja. Sodno poslopje kaže znake močnega obstreljevanja. Na Crafston Street ni veliko škode; največ so jo napravili plenilci. V nekaterih ubožnejših mestnih delih se še pozna, da so se bili luti boji. Veliko hiš je podrtih. Skoraj na vseh hišah se poznajo sledovi boja. Zjutraj je bilo vse mirno, le tu in tam se je še čul kak strel. Med ujetniki so se nahajale v moške obleke preoblečene ženske, a tudi moški preoblečeni v ženske obleke. Ujetnike so prepeljali na Angleško. Do 2000 upornikov so ujeli vojaki. Zjutraj so slišali streljati v Belle Bridge pri Dublinu, kjer pričakujejo, da se vstaji še nekaj dni drže. V Kilarney in v Clonmel se uporniki še bore, a podrobno niso znane.

2280 Ircev v Dublinu pred vojnim sodiščem.

Rotterdam. »Central News« poročajo, da so izročili v Dublinu 2280 Ircev radi veleizdaje vojnemu sodišču. Angleški kabinet je pritrdil, da ostane na Angleškem vojno stanje do konca vojske.

Trije voditelji irskega upora ustreljeni.

London, 4. maja. (Kor. ur.) V spodnji zbornici je naznanil včeraj ministrski predsednik Asquith, da je spoznalo vojno sodišče za krive tri irske upornike: Pearce, Clark in Mac-donaght, ki so podpisali irski oklic in da so jih 3. t. m. ustrelili. Tri druge upornike so obsodili v triletni zapor.

Irski državni tajnik odstopil.

London, 4. maja. (Kor. ur.) Spodnji zbornici se je včeraj naznanilo, da je odstopil državni tajnik Irske Birrel.

London, 4. maja. (Kor. ur.) Državni tajnik Birrel je rekel glede na svoj odstop, da mogočih posledic gibanja Sinn Feiner ni dovolj upošteval. Upošteval je sicer njih značaj, število njih pomočnikov in kraje, kjer je prevladovala ta jasna nezvestoba, a ni mislil, da je mogoče kaj takega, kar se je zgodilo. Prošnjo za odstop je takoj izročil Asquithu, ko je bil upor vržen. Končno je izjavil: Odkar je izbruhnila vojna, je smatral za svojo glavno dolžnost, da predstavi Irsko Evropi složno. Da to izvede, je prevzel velik, težaven riziko. Dosegel je veliko. Irski vojaki, ki se vojskujejo na vseh bojiščih, so še vedno najboljši zastopniki Irske.

Redmond o položaju.

London, 4. maja. (K. u.) Iz spodnje zbornice: Redmond je v včerajšnji seji hvalil, da se je vedno strinjal z Birrelom, da ni nobene dejanske nevarnosti za vstajo. Sodi, da bi lahko Birrel vplival na politiko. Redmond kakor tudi Carson sta nujno priporočala, naj se velika množica upornikov ne kaznuje pretrdo.

Na Irskem pričakujejo novih bojov.

Rotterdam. »Times« javljajo iz Dublina: Ljudje, ki poznajo »Sinn-Fein« in njegovi pristaji pričakujejo, da boji zopet izbruhnejo, kakor hitro dobe vstaji iznova strelivo, a angleških oblasti zdaj ne bodo presenetili. Strelivo Sinn Feinerjev je bilo večinoma angleško. Govori se, da je ubitih med padlimi uporniki tudi nekaj častnikov.

Oklic irskih vstašev.

Rotterdam. Angleški listi obsegajo besedilo oklica začasne vlade irske republike na Irce, s katerim jih poziva, naj hitro pod zastavo in prično s pomočjo svojih rojakov v Ameriki in njih zaveznikov boj za svobodo. Republika jamči versko svobodo in enakopravnost vsem državljanom.

Sv. oče in položaj na Irskem.

Lugano, 3. maja. »Osservatore Romano« poroča, da so dogodki na Irskem zelo vznemirili sv. očeta, ki je nadškofa v Armaghu brzojavno prosil za poročila. Hkrati je izrazil željo, da bi dežela bila obvarovana pred nadaljnjimi boji. V torek je nadškof odgovoril, da je vstaja srečno končana, voditelji so se brezpogojno udali in kmalu bo zopet vse mirno.

Poslanica irskih škofov.

Berlin, 2. maja. »Lokalanzeiger« javlja, da poročajo »Basler Nachrichten«: Irski škofje so izdali skupno pastirsko pismo, v katerem jamčijo, da bo Irska od angleške vlade dobila vse svoboščine po zakoniti poti, če se drži v okviru narodnih pravic.

Na Balkanu.

Konak kralja Milana v Nišu uničil požar. Sofija. V Nišu je zgorel stari konak kralja Milana.

Nemci in Bolgari zasedli Apituli.

Bukarešt. Iz Pariza: Nemške in bolgarske čete so zavzele grški kraj Apituli. Prekinjene so brzojavne in telefonske zveze.

Krvav sprejem Francozov v Albaniji.

Atene. V albansko pristanišče Santi Quarata se je pripeljala bojna ladja, s katere so se izkrcali vojaki. Razburjeno prebivalstvo jih je pa napadlo. Unel se je krvav boj. Francozi so ustrelili več domačinov. Albanci so pa ubili dva francoska častnika in mornarja, ostali so zbežali na bojno ladjo nazaj.

× × ×

Grčija odklanja ententin ultimati?

Atene, 3. maja. Venizelosu blizu stoječa »Hestia« poroča, da je angleški kralj Jurij grškemu kralju nujno svetoval, da naj čuva prave interese dežele in stopi na stran entente, sicer so interesi helenizma v skrajni nevarnosti. Kralj Konstantin je uljudno odgovoril, da ne more predlagati sklenjenih načel grške politike.

»Chronos« poroča, da bo ententa za slučaj nadaljnjega odpora proti prevozu srbskih čet v bližnjih dneh izročila novo noto v obliki ultimata in hoče vlado prisiliti, da se ji pridruži. Grški vladni krogi vendarle upajo, da se bo entento dalo odvrniti od te zahteve, ker je grška vlada tudi sedaj ne more izpolniti.

Grška mornarica pod kontrolo.

Curih, 3. maja. Admiral francoske sredozemske mornarice je grški vladi sporočil, da je odredbe proti grški mornarici tako poostрил, da so sedaj čisto pod nadzorstvom entente. Podobno noto je general Sarraill poslal solunskemu pristaniškemu poveljniku. Ostreje odredbe so v zvezi s prevozom srbskih čet.

× × ×

Bolgarija in Rumunija.**Kaj je z gospodarskim dogovorom?**

Budimpešta, 2. maja. »Esti Ujsag« poroča iz Sofije: Bolgarski finančni minister Tončev je sporočil sofijskim listom, da so se pogajanja za gospodarski dogovor Bolgarije in Rumunije ustavila. Pri pogajanjih se je skoro že doseglo soglasje, manjkalo je samo podpis, kar rumunska vlada stavi nove zahteve, ki jih ni mogoče izpolniti. Bolgarska vlada smatra le za uspeh rovanja ententinih zastopnikov, pa vendar ne dvomi, da bo Rumunija slej ali prej prisiljena vendarle skleniti dogovor z Bolgarijo. Minister je sklenil z besedami: »Zgodilo se je le to, da se je pogodba odložila za en ali dva meseca«.

Nemški listi so že pred nekaj dnevi poročali, da je dogovor že podpisan. Danes prinaša to vest »Grazer Tagblatt«, češ da to poroča poluradna »Kambana«.

»Times« o Rumuniji.

Bern, 2. maja. Bukareški dopisnik »Times« piše: Rumunsko ljudstvo splošno čuti z nami, toda vodilni krogi se bolj nagibajo k Nemčiji in spoznavajo, da je za Rumunijo važnejša Nemčija. Ljudstvo čuti tudi, da mu njegovi interesi kažejo na prijateljstvo z Nemčijo. Ti razlogi razložijo dejstvo, da se Rumunija vkljub ententinih pošiljavam orožja ne pridruži ententi in to nam kaže, da tudi v gospodarskem življenju Rumunije igrajo največjo vlogo materialni interesi.

Rumunija rekvirira vse.

Budimpešta, 2. maja. »Az Est« javlja iz Sofije: Vest, da je rumunska vlada pokupila vse žito in sedaj hitro rekvirira vsa živila in vse mogoče potrebščine, so v Bolgariji sprejeli zelo mirno, kajti izjave bolgarske in rumunske vlade iz zadnjega časa kažejo, da je razmerje med obema državama popolnoma pojasnjeno. Ne more biti prav nobenega dvoma, da je to razmerje prijateljsko.

Turčija v vojski.**Turško uradno poročilo.**

Carigrad, 2. maja. (K. u.) Glavni stan javlja: Dne 30. aprila se je pripeljalo nekaj vojniških ladij v morja pri Smirni in pri Makri, kjer so obstreljavali brez učinka nekaj točk na obrežju. Z ostalih bojišč ni nobenih važnih poročil.

Junak Kut el Amare.

Carigrad. (K. u.) Brigadni general Halil paša, sedanjí poveljnik 6. turške armade, ki je vzela Kut el Amara, se je že odlikoval v Macedoniji, v Tripolisu, v Bitlisi, v balkanski in tudi v sedanjí vojski. Imenovali so ga radi njegovih zaslug za valija in poveljnika v Bagdadu, pozneje pa za začasnega poveljnika 6. armade. Nedavno so ga povišali za brigadirja.

Rusi o angleškem porazu pri Kut el Amari.

Kodanj. Rusko časopisje obširno piše o porazu Angležev pri Kut el Amari. Izražajo bojazen, da lahko angleški poraz tudi škoduje Rusiji, ker so zdaj prosti tisti trije turški armadni zbori, ki so oblegali Kut el Amaro in ki so varovali Bagdad in Kut el Amaro in ki so varovali rusko mado pri Erzerumu in pri Trapecuntu. V Petrogradu očitajo Angležem, da so ravno tako slabo pripravili veliko podjetje sporazuma, da se zvežejo preko Perzijskega zaliva z Rusi, kaor svoječasni poizkus vzeti Dardanele. Vrhovno angleško vojno vodstvo je krivo obeh porazov sporazuma.

Na morju.**Izgube na morju vsled vojske.**

Kolin. »Daily News« poročajo iz New Yorka: Po statistiki trgovskega urada je izgubljenih do 1. marca, odkar traja vojna, 2000 trgovskih ladij s 4 milijoni ton vsebine. Največ gre na izgubo Nemčije, katere trgovinska mornarica se je znižala za 600 ladij, ki so deloma potopljene, zaplenjene ali pa internirane. Anglija je izgubila 500 ladij, 225 so jih potopili podmorski čolni.

Republika Uruguay zaplenila nemške ladje.

Curih. Švicarski listi poročajo iz Pariza: Zbornica v Uruguay je sprejela zakonski načrt, naj se zaplenijo v Montevideo internirane nemške ladje.

Boj s podvodnim čolnom.

London. (K. u.) »Times« poročajo: Londonski parnik »Wandle« je moral prestat kmalu, ko se je pripeljal iz Tine, boj z nekim podmorskim čolnom.

22 angleških vojniških ladij uničenih.

Genf. Francoski listi poročajo, da je Anglija z oklopno križarko »Russel« izgubila svojo 22 bojno ladjo, kar traja vojna.

Francoski polagalec min »Estafette« razstreljen.

Amsterdam. Pri Gravelingen je zavezil na mino in se potopil francoski polagalec min »Estafette«.

Španski parnik »Winifrida« potopljen.

London, 4. maja. (K. u.) Dne 30. aprila se je potopil v 6 minutah španski parnik »Winifrida«. Moštvo, izvzemši enega moža, so rešili. Kapitan sodi, da je bila ladja torpedirana.

Jadrnica »Mand« potopljena.

London, 4. maja. (K. u.) Iz Jersey: Nemški podvodni čoln je potopil jadrnico »Mand«.

Bolgari na Dunaju.

Dunaj, 3. maja. Poslance bolgarskega sabora so na Dunaju sprejeli od bolgarskega poslanstva Stojanov, župan Weisskirchner in obilo drugih zastopnikov. V svojem pozdravu je župan Weisskirchner spominjal, da je Dunaj rojstni kraj carja Ferdinanda in je izrazil željo, da naj bi vojaški zvezi sledila tudi gospodarska. — Sofijski občinski svetnik dr. Georgijev je odgovoril, da prinašajo ljubim zaveznikom pozdrave bolgarskega naroda. Občinstvo je goste prisrčno pozdravljalo.

Pogrešani vojaki.

Pogreša se Josip Boštjančič, Inf.-Reg. Nr. 17, 4. komp. Nazadnje je pisal iz Galicije 13. oktobra 1914. Kdor kaj ve o njemu naj sporoči na naslov: Andrej Boštjančič, posestnik in gostilničar Harije 1, pošta Ilirska Bistrica. — Pogreša se Ivan Boštjančič, Inf.Reg. Nr. 97, I. Ersatz Marschkomp, pošta Vipava. To je bilo njegovo zadnje pismo ženi s tem naslovom 9. decembra 1914. Kdor kaj ve o njem naj sporoči njegovi ženi Mariji Boštjančič, Zarečica št. 9, pošta Ilirska Bistrica. — Kdo ve kje se nahaja Markočič Jožef iz Brd, vas Biljana, ki je služil pri 7 lovskem bataljonu in je bil meseca junija ranjen na italijanskem bojišču. Prosim ako kdo ve za njegov naslov, naj mi vljudno sporoči na naslov: Princič Friderik, Feld.-Jäg.-Baon 7, Wach. Zug. Miran, 6b St. — Klinc Katarina, Zalež, haloupa starosty, poslednja pošta Hermanice v Chočne, Čehy, išče svojega brata Jožefa Mavrič iz Sv. Lovrenca pri Neblem (Brda), sedaj je ta vas zasedena od Italijanov; ob času svojega vpoklica k vojakom je stanoval v Monte Cibida, Kormin. Bil je vpoklican v Ljubljano h k. k. Inf.-Reg. 97, I. Feldkomp. in je šel na rusko bojišče. Kdor bi kaj vedel o njem je naprosen sporočiti na zgornji naslov. — Pogreša se Rok Planinšek, Inf.-Reg. 40, Baon I, Feldomp. II. — Zadnjikrat je pisal 7. junija 1915 iz Galicije. Če je komu kaj znano o njem je vljudno naprosen, da sporoči to Angeli Planinšek, Guncleje, p. št. Vid nad Ljubljano. — Černe Franc, doma iz Grgara pri Gorici, se pogreša od 1. junija 1915. Služil je pri Lir. 36, 7. komp. Kdor izmed njegovih tovarišev bi kaj vedel o njegovi usodi, se prav vljudno prosi, naj to sporoči na naslov: Černe Matevž, Grgar 134, p. Gorica. — Pogreša se Josip Pestator, 17. pp., 15. maršbaon; pojasnila Josipu Pestator, vas Gradišče, p. Lukovca, Gorenjsko. — Pogreša se Ignac Rožič iz Imenja-Smartno pri Kojskem na Goriškem; odšel je lani o Veliki noči z marškomp. iz Ljubljane. Boril se je z 8. maršbat., 27. Lir. pri Kolomeji v vzhodni Galiciji, kjer se je potem izgubila sled za njim. — Z njim je tudi Anton Maurič iz Vrhloja v Brdih. bi kateri njunih tovarišev kaj vedel od njim, naj blagovoli sporočiti na naslov: Ivan Rožič, k. k. Inf. Ldst. Baon. 411, Komp. 7/2. Vojna pošta 179. Tozadevni stroški se radevolje povrnejo. — Kje se nahaja Jožef Medvešek, poddesetnik, ki je služil pri k. k. Lir. 36, II. Bat., 8 komp. Pojasnilo družini Medvešek, Barackenlager Steinklamm, Post Rabenstein, Nieder-Oesterreich, Baracke Nr. 72. — Četovodja Svatopluk Mervic, pridelen k pešpolku št. 97, zadnjikrat je poročal iz Radgone, že eno leto ni dal glasu od sebe! Ako mu pridejo le-te vrstice pred oči, naj sporoči in potolaži žalujoče starše, ki še vedno bivajo v št. Petru pri Gorici. — Išče se Mihael Zniderčič iz Podravna, občina Ajba; odšel je 15. marca l. 1915 k vojakom, služil je pri 27. domobr. pešpolku, od tedaj se ne ve kje je. Kdor bi kaj vedel o njem je naprosen da sporoči njegovemu bratu Antonu Zniderčič, Steinklamm, p. Rabenstein, Nižjeavstrijsko, baraka št. 72.

Dnevne novice.

+ Četrto vojno posojilo. Pri Kranjski deželni banki v Ljubljani je podpisalo dosedaj 52 strank skupno 2,483.000 K četrtega vojnega posojila. Med drugimi so nadalje podpisali: N. N. v Ljubljani 250.000 K; Katarina Erman, Ljubljana, 4000 K; Martin Gale, Mala vas pri Grosupljem, 1000 K; Ana Grum, Ponova vas pri Grosupljem, 1000 K; Franc Hribar, Ponova vas pri Grosupljem, 1000 K; Jera Grum, Ponova vas pri Grosupljem, 1000 K; Jakob Bergant, Ljubljana, 1000 K; N. N. v Ljubljani, 4000 K; Občina Aržiše 1000 K; Ana Kastelic, Velika Račna pri Grosupljem, 1000 K; Josip Zajc, Velika Račna pri Grosupljem, 1000 K;

N. N. v Ljubljani 10.000 K; Marija Clemenc, Ljubljana, 1000 K; Župna cerkev v Domžalah 5000 K; Anton Urbanija, Zice pri Radomljah, 5000 K; Josip Olup, Ljubljana, 2000 K; Marija Košak, Ljubljana, 100 K; dr. Josip Marinko, Mavčiče, zopet 2000 K, skupaj 4000 K; Jernej Jenko, Mavčiče, 600 K; Podružnica sv. Kancijana na Podreči 100 K; Frančiškanski samostan v Ljubljani 1100 K; Občina Gorenjpolje 200 K; Občina Nevle 100 K; Občina Bela cerkev 100 K; Občina Slap 1300 K; Ivan Lavrič, Cerknica, 1000 K; Ignac Fatur, Zagorje, 200 K; Občina Križ pri Kamniku 300 K; Občina Jesenice 1000 K; Vzemajna zavarovalnica v Ljubljani 10.000 K; Župna cerkev v Vodich 35.000 K; Neimenovani 5000 K.

+ Iz odbora kranjske deželne gasilske zveze. Odbor kranjske deželne gasilske zveze (strok, organ dež. odbora) je v svoji seji dne 15. aprila t. l. soglasno sklenil ustanoviti vojni gasilski sklad za onemogle gasilce ter njihove vdove in sirote, ki se bo zbiral iz prostovoljnih prispevkov in darov. V kratkem času se je v ta namen nabrala že precejšnja vsota. Da se ta denar kar najvarneje in najplodosejše naloži, se je z njim podpisalo pri Kranjske deželni banki 2000 K četrtega vojnega posojila.

+ Odlikovanje generala Woinovicha. Dunaj. (K. u. Bivši ravnatelj vojnega arhiva, general pehote Emil pl. Woinovich je ob svoji trajni upokojitvi povišan v baronski stan.

— Iz Tržiča. Teden »Rdečega križa« se je pričel z vrlo dobrim uspehom. Podružnica »Rdečega križa« vodi sama v zvezi z učiteljsvom obeh šol vsvo akcijo. V soboto je raznesla mladina lepako po hišah. V nedeljo zjutraj se je ljudstvo opozorilo v cerkvi na pomen tedna in namene pobiranja. Po sv. mašah so belo oblečene deklice na ulicah pred cerkvijo ponujale umetne cvetlice. Dasi smo jih imeli nad tisoč, so bile kmalu vse razprodane in še mnogo svežih vmes. Tudi v občini sv. Ane so se že v nedeljo pobirali doneski. Nemška šola priredi posebno predstavo v soboto ob 6. in jo ponovi v nedeljo ob isti uri v svoji telovadnici, slovenska napravi koncert 4. t. m. Sv. Florijana dan, ko praznuje vse delo po tovarnah, v soboto in nedeljo se bo razprodaja znakov in nabiranje prispevkov nadaljevalo. Upamo na ugoden uspeh.

Iz Vipave. Našim županom in duhovščini se je očitalo, da je za pretekla vojna posojila premalo storila. Kdor pozna težavno stališče navedenih, bi razumel, da je očitanje neopravičeno. Treba je vendar pomisliti, da živimo v bližini bojne črte, da je ljudstvo v splošnem, kakor sploh v vinorodnih krajih, razen nekaj izjem, ubožno. Denar, ki ga je ljudstvo prejelo po nastalih vojnih razmerah, se je porabil večinoma za poplačilo dolgov, nekaj se ga je naložilo v posojilnicah, da ga dvignejo takoj po vojski, precej pa ga je hranilo doma, češ, morda nam bo še prav prišel kot beguncem. Hvala Bogu, sedaj je ta zadnji vzrok odpadel. Ljudska duša se je iznebila moreče negotovosti in to se že javlja s tem, da ljudstvo rado podpisuje vojno posojilo. Nikar se prenačliti z žaljivimi, nepravičnimi kritikami.

— Dr. Weiskirchner — baron. Z Dunaja poroča graška »Tagespost«, da je cesar župana dr. Weiskirchnerja povišal v baronski stan. Tudi več drugih občinskih funkcionarjev je odlikovanih, med drugimi je dobil višji prokurator Leopold Steiner plemstvo.

— Občna zbornica Hranilnice in posojilnice in Kmetijskega društva v Vipavi se letos ne moreta vršiti kakor vsako leto na sv. Florijana dan 4. maja zaradi tiskarskih in drugih ovir, vršila se bo določena pozneje kar bo itak razglašeno. To v vednost članom omenjenih združenj.

— Skrb za letošnje krompirjevo letino. K. k. kmetijska družba kranjska nas prosi, kmetovalce na tole opozoriti: V sedanjih razmerah je bodoča dobra krompirjeva letina glede preskrbe s potrebnimi živili odločilnega pomena, saj je krompir naš poglavitni in najvažnejši živež ter obenem najvažnejše krmilo. Vsled ugodnega in gorkega vremena se je letos vobče s saditvijo krompirja prežgodaj pričelo, zato je večinoma že posajen; toda mrzlo in mokro vreme, ki je po saditvi več tednov trajalo, mu ni pustilo uspešno kaliti in rasti. Mnogo prežgodaj posajenega krompirja je vsled tega že dva do tri tedne ali še dlje v zemlji, ne da bi bil še vunkaj prišel. Od tega prerano posajenega krompirja bo silno veliko zgnilo, celo ker naši kmetovalci nerazumno ravnaajo in večinoma sade rezan krompir, ki rajše gnije kakor cel in ki tudi da znatno manjši pridelek. Kmetovalci, ki bodo imeli vsled mrzlega in mokrega vremena redko izkaljen krompir, se nujno pozovejo, da prazna mesta takoj posade z novim semenskim krompirjem ter naj bodo prepričani, da posajen krompir kmalu dohiti poprej posajenega, ki bo dozorel v istem času. V prid kmetovalcev samih in celokupnosti je, tem potom zagotoviti dobro krompirjevo letino.

— Ob prebiranju črnovojnikov se opozarja, da morajo na prebiranje tudi vsi ti črnovojniki, ki niso sposobni »za služ-

bo z orožjem, ali ki so sposobni »za črno-vojniško službo brez orožja«. Javiti, oziroma na prebiranje morajo tudi vse osebe, ki dobivajo invalidno pokojnino ali ki so sicer v državni preskrbi, če niso v preskrbi kakor vojaške invalidne hiše. Javiti se morajo do 5. majnika.

— **Imenovan** je za kurata pri prostovoljnih strelcih č. g. Franc Pavlič, kaplan na Trebelnem.

— **Generala pehote dr. Sv. pl. Boroeviča** je izvolil mestni zastop mesta Karlovac na Hrvaškem za svojega častnega meščana.

— **Gledališče v Osijeku** predstavlja v četrtak izvirno hrvatsko komedijo »Proslava saveza pjevačih društev«, ki jo je napisal hrvatski pisatelj Joža Ivakić.

— **Zlato poroko** sta obhajala g. Mihael Pucher, posestnik v Kranju, in njegova soproga Elizabeta roj. Bukovnik. Gospod Pucher je star 78, njegova gospa 82 let. Oba sta še čila in zdrava.

— **Potopil** se je preteklo soboto na Donavi blizu Petrovaradina tovorni parnik »Herkules«. Tovor na parniku je bil vreden 100.000 K.

Radeckijev veteran. Jurij Košmerlj, posestnik v Malemlogu št. 28, obč. Loški potok, je v svoji mladosti služil pod Radeckim. Tudi oba njegova sinova sta vojaška veterana; vsi skupaj so spolnili letos dvestoto let življenja, a so še vsi čvrsti in zdravi.

»Il Dalmata« **ustavljen.** Po odredbi višje oblasti je ustavljeno glasilo laške stranke v Dalmaciji »Il Dalmata«. Izhajal je ta list 51 let.

— **Oljke** v dubrovniškem in korčulan-skem okraju kažejo zelo dobro.

Primorske novice.

Vzglede bratske ljubezni. Iz Vipave se je poslala kn. škof. ordinariatu za goriske begunce zbirka župljanov in denarnih zavodov v znesku 1112 K.

Grofici Thun odtrgalo nogo. Zadnje dni smo zvedeli, da je grofica Thun, o kateri je bilo znano, da že dolgo časa opravlja samaritansko delo usmiljenja v V. pri Gorici, zadel dne 26. aprila laški strel in ji odtrgal levo nogo. Zopetna žrtev laške nenasitnosti, ki ne spoštuje mednarodnega prava Rdečega križa.

Prospectus et Status personalis duhovnikov tržaške škofije, tiskan v tiskarni »Fratelli Mosettig«, je tle dni za 1916 izšel. Škofija šteje 16 dekanij z 278 duhovniki, od teh je pa 36 vpokojenih in 23 izvan škofije. Kanonikatov 24, vakantnih 11; župnij 119, vakantnih 26, 13 brez upravitelja; ekspozitur 51, vakantnih 26; kaplanskih mest 109, nezasedenih 53; vernikov 462.007. Ako primerjamo število vernikov in dušnih pastirjev, vidimo, da ti ne zadostujejo niti za najpotrebnejše delo. Župnije kakor: Pazin, Zminj, Buzet, Kastav, Lovran bi morale imeti več duhovnikov. Večina faraj je je hrvatskih in slovenskih, čisto italijanskih je prav malo; ne vem, ako jih je 10. Po Istri se namreč povsod govori hrvatsko in slovensko, čeprav po nekaterih župnijah, kjer je bila prej hrvatska pridiga, nimajo naši ljudje, posebno Hrvati nobenih pravic več.

Na delu V Gorici in okolici živimo čudno življenje: zdaj delamo, kakor bi mislili vedno živeti, drugič se pa potikamo po kletih in drugih takih prostorih, da bi si ohranili golo življenje. Sovražne granate in šrapneli nam delajo sitnosti in nas ovirajo pri delu. Seveda tistih 7.9 cm se pač malo kdo boji, a druga je z velikimi kalibri; posebno zadnji čas nam pošiljajo kroglice, katerih drobci lete tudi dva kilometra daleč od mesta, kjer se kroglja razpoči. Vendar je polje krog Gorice tako lepo obdelano in urejeno, kakor v mirnem času. Zato je tembolj čudno, da so opustili poljsko delo prebivalci v bolj oddaljenih in zato varnejših krajih. To ni prav. Kje pa boste jemali živeti? Na državo se ne gre zanašati, saj ima po mestih dovolj skrbi; kdor ima polje, naj si pač sam preskrbi živež. Še je čas za zadnje pridelke — pogum in na delo!

Zadnja priridev za goriske begunce v dunajski »Uraniji«, s katero se je zaključil ciklus večerov v navedeni namen, se je zopet izvrstno obnesla. Prelat msgr. Drexler je na podlagi mnogoštevilnih slik predaval o krščanski umetnosti v Furlaniji, soški in vipavski dolini. Po predavanju se je vršil koncert, na katerem so se izvajale Tartinijeve, Boccherinijeve, Corellijeve in Cherubinijeve skladbe ter furlanske narodne pesmi. Dvorana je bila nabito polna. Zasluga za večere na korist beguncem v Uraniji, gre predvsem dežel-nemu odboru goriskemu, imenoma msgr. dr. Faiduttiu.

Postrežitelj Prejeli smo: Gosp. Franc Obljubež, bivši deželni poslanec in veleposestnik iz Krasnega, se nahaja s svojo soprogo in dvema sinovoma kot »profugo« v Cordenons (Pordenone), prov. Udine, ter išče svoje hčere Emilijo, Viktorijo, Albino in Olgo ter sina Stanislava, vojaka pri 97. pešpolku. Hčerke so se prvotno nahajale na Dovjem (Gorenjsko), potem so se premestile baje v Sv. Lenard pri Brezicah na Štajerskem. Zdi se, da se

nahaja starejša hči Emilija v službi v Kopivnici na Hrvaškem. Poročila o tej družini sprejme tudi podpisani: Anton Jakončič, ravatelj v Ajdovščini.

O praznovanju velikega tedna in velike noči na Goriskem se še poroča: Gotovo si ni mislil preč. g. dr. I. K., da bo moral kedaj opravljati mizarska dela, ko je delal izpite za doktorat. A letos je imel to srečo on sam in obilo drugih gospodov duhovnikov, ki so ostali pri svojih ovčicah med ognjem; postavljati so morali namreč božje grobove sami, da so mogli tako imeti Gospodovo vstajenje. Seveda so se procesije vršile le v cerkvah, t. i. od božjega groba do velikega koltarja.

Kdo izmed vrtnih se ujetih invalidov vé kaj? Dvaindvajsetletni Albin Vrtovec iz Velikih Žabelj, ki je služil pri 27. domobr. polku, je bil 22. marca 1915 v bližini Dukle od Rusov ujet in odveden v rusko ujetništvo. Od takrat je redno vsaki teden pisal, in sicer iz bolnišnice v Kijevu, pozneje iz Moskve in naposled iz Ribinska ob Volgi. Tu se je povsod nahajal v bolnišnicah, kakor je pisal, v družbi z drugimi Slovenci. Od 18. aprila 1915 dalje so vsa poročila kar naenkrat izostala. Vsa povpraševanja na raznih mestih so bila zastoj in pisma, naslovljena na bolnišnico v Ribinsku, so ostala brez odgovora. Kdor izmed iz Rusije vrtnih se invalidov vé kaj o njem, naj blagovoli to sporočiti na naslov: Alojzij Vrtovec, jur., Velike Žablje, P. Sv. Križ - Cesta, Goriško.

Ljubljanske novice.

Ij Teden »Rdečega križa«. Pristopajte marljivo k društvu »Rdečega križa«, vsak po svojih gmotnih močeh ali kot ustanovnik z enkratnim doneskom v znesku 100 K, ali pa z letno članarino v znesku 4 K. Oklici, ki ste jih prejeli v ponedeljek od dijakov doma, Vam v prepričevalnih besedah opisujejo vsestransko, blagodejno, obče-koristno delovanje društva »Rdečega križa«, ki z ozirom na svojo važnost in korist šteje še vedno premalo društvenikov. V soboto se oglase dijaki zopet pri Vas. Izročite jim prigrisatve k pristopu ter po-kažite s tem, da dejansko razumevati človekoljubni namen »Rdečega križa«.

Ij Cenjenim posestnikom in upraviteljem hiš! V nekaterih hišah nabiralne pole »Tedna Rdečega križa« baje še niso krožile, v drugih se baje stranke branijo prostovoljnim prispevkom. Prosimo te pole strankam takoj ali ponovno predložiti s pozivom, da naj vsaka družina prispeva v dobrodelni namen, četudi le majhen znesek. To nabiranje smo uvedli in upamo na njega zadovoljiv uspeh, ker smo ravno zato opustili vsako hrupno in z velikimi stroški za prebivalstvo združeno prireditve, da imajo posamezniki z naprošenimi prostovoljnimi darili le majhne izdatke, ki jih pa vsled majhne rezijske skoraj v celoti moremo izročiti v dobrodelni namen. Prosimo to strankam pojasniti s pripombo, da bo vsakdo služil tudi v čast deželnemu stolnemu mestu, če bo daroval svojim močem primeren znesek. Nabirajte pri strankah, saj ne prosite zase, temveč za vzvišeni dobrodelni namen. Pole in nabrana darila se bodo pobrala v soboto, 6. t. m., ter prosimo, da se do takrat oboje pripravi. — Od odbora Tedna Rdečega Križa Kranjsko.

Ij Vse družine prosimo, da se po svojih močeh udeležijo zbirke prostovoljnih darov za Teden Rdečega Križa. — Od odbora Tedna Rdečega Križa Kranjsko.

Ij Odlikovanje. Nadvojvoda Fran Salva-tor je v priznanje posebnih zaslug v sanitetni službi na bojnem polju podelil c. in kr. štabnemu zdravniku dr. Rudolfu Trenkler, sedaj poveljniku bojne bolnice 9/3, častni znak II. razreda »Rdečega križa« z vojno dekoracijo.

Ij »Glasbena Matica« vabi svoje člane in prijatelje na dobrodelna koncerta za »Rdeči križ«. S tema koncertoma se spominja »Matica« 25 letnice obstanka svojega zaslužnega pevskega zbora brez vsakega zunanega praznovanja samo z resnim delom tudi v težkih časih.

Ij Poročilo o prodaji špeha in mesa pri mestni aprovizaciji ljubljanski. Prekajeno meso, ki ga je imela v zalogi mestna aprovizacija, je razprodano. Prodalo se ga je nad 18.000 kg. Med tem je bilo 755 stegen in 772 plečt. Do so mogli tudi manj imoviti ljudje kupovati prekajeno meso, se je zlasti stegna in plečeta oddajalo razsekana in prekajena v manjših kosih. Po blagu so pridno segali vsi sloji ljubljanskega prebivalstva, deloma radi relativno nizke prodajne cene, deloma pa tudi vsled njega izborne kakovosti. Mestna aprovizacija je svinjino prekajevala v lastni reziiji. Ob času takozvane »žetve prašičev« je kupila 531 zaklanih prašičev težkih okoli 45.000 kg. Glavni namen nakupa tega blaga je bil odpomoči pomanjkanju špeha, ki je bilo takrat na ljubljanskem trgu zelo občutno.

Svežega ga je v decembru prodala mestna aprovizacija okrog 10.000 kg po 3 K 90 v. za kilogram. Torej po cenah, po katerih se tedaj tega blaga sicer ni dobilo v nobenem drugem mestu cele države. Razven tega je aprovizacija takoj odprodala nekaj tisoč kilogramov svežih svinjskih glav, ledic, parkljev in drugega mesa po zelo nizkih cenah. (Glave in parklji 1 kg po 1 K 20 v.). Tudi nekaj sto kilogramov klobas se je napravilo v mestni aprovizaciji mesnici ter oddalo po cenah, najmanj za 50 % nižjih kot so bile tedaj običajne tržne cene. Prekajeno meso se je prodajalo 1 kg po 3 K 44 vin., po 5 in 6 K.

Denarni promet aprovizacije mesarije za ravncar preteklo sezijo znaša nad 350.000 kron. Gotovo je tudi, da je finančni uspeh tega podjetja jako ugoden. — Ko se je mestna aprovizacija lotila nakupa prašičev ter mesarskega in prekajevalskega predelovanja tega blaga, so nekateri gledali to akcijo postrani, boječ se konkurence. Tudi od marsikateri druge strani so se v začetku vsled zlobnih ljudi delale dobri stvari nepotrebne neprilike. Sedaj, ko je meso razprodano, uvidevajo pa prav vsi ljubljancje, da je bila akcija za preskrbo prebivalstva s špehom in prekajenim mesom prav srečna. Marsikomu pa je žal, da je prišel prepozno, ker je prehitro zmanjkalo blaga.

Ij Umrla je v Rožni dolini št. 136 gospa Ivana Stržinar, žena vratarja južne železnice v pokoju.

Ij Sida-med dosedaj pri nas ni bil znan, v Sleziji pa, kjer se proizvaja, je ni družine, da bi ga ne imela vedno doma. Samega kruha n. pr. ne je tam nihče, ampak ga vedno namaže s Sida-medom in tudi k drugim močnatim živilom ga primešavajo. Ker je ravno v sedanjem času kruh precej slabši in je Sida-med že zaradi primesi sladkorja zelo redilen, zato bode že zaradi nizke cene vsakomur dobrodošel.

Razna poročila.

Liebknecht pred vojaškim sodiščem.

Berlin. (K. u.) Wolff poroča: Med devetimi demonstranti, ki so jih prijeli 1. maja na Potsdamskem trgu, se je nahajal tudi poslanec Liebknecht. Proti Liebknechtu, ki je bil oblečen v civilno obleko, dasi je vojak, je uvedlo pristojno vojaško sodišče preiskavo in izdalo povelje, naj se Liebknecht zapre.

Berlin. »Vorwärts« poroča: Socialno-demokratska državnozborna frakcija je sklenila, da vloži v torek sledeči nujni predlog: Državni zbor skleni naprositi državnega kanclerja, naj ustavi med sejami državnega zbora proti poslancu Liebknechtu uvedeno postopanje in naj se preklicijo zaporno povelje.

Angleži izgubili na bojišču v Iraku nad 100.000 mož.

Berlin. »Deutsche Tageszeitung« iz-va: Turško uradno poročilo je javljalo še 19. marca 1915 glede na boje v Iraku, da so na takrat še primeroma malem bojišču našli nad 1000 mrtlicev. To število se je pomnoževalo med spopadi bodočih mesecev. Angleški listi so poročali decembra da znašajo izgube Angležev tam 25.000 mož. Konec januarja so našli Turki po njih uradnih poročilih enkrat 3500, drugič 3000 angleških mrtlicev. Ranjenci niso uštet. Angleški listi so navajali 20.000 mož izgub. V obeh bitkah so samo pri Fellahie znašale angleške žrtve na mrtvih nad 5000 mož. O drugi bitki so poročali angleški listi, kako strašno so trpeli ranjenci in da jih je umrlo na stotine in na tisoče, ker niso zadoščale zdravstvene odredbe. Žrtve te strašne krvave bitke cenijo na skoraj 15.000 mož. »Daily Chronicle« poroča, da je izgubil general Gorringhe v bojih meseca aprila nad 1000 mož. Če prištejemo zdaj še v Kut el Amari ujetih 13 tisoč mož, so izgubili Angleži po lastnih podatkih in po turških poročilih, katerih niso zanikavali, nad 100.000 mož.

Letalni napadi na Epernay.

Genf. Bombe nemških letalcev so napravile veliko škodo v mestu Epernay in v okolici, Ranjenih je tudi več ljudi.

Gerard v Berlinu.

Berlin, 3. maja. »Berliner Tageblatt« poroča: Poslanik Gerard se je vrnil več-raj popoldne. Njegov prihod je bil tajen. Na vprašanje: »Ekselencija, kaj prinaša-te?« je odgovoril: »Nič kakor molk. Ne smem ničesar povedati« in je odrekel vsa-ko besedico o uspehu svojega potovanja.

Amerika in bodoča trgovska vojna.

London, 2. maja. (K. u.) »Times« poroča 29. aprila iz Washingtona: Ameriško časopisje kaže malo simpatij za trgovsko vojsko po sklenjenem miru. »New York Times« in »Journal of Commerce« pišeta, da bi grožnja s podaljšanjem vojske Angliji vzela simpatije nevtralecev. Razni krogi namigavajo, da bi taka politika vodila do trgovskega sporazuma med Ameriko in Nemčijo. Amerika je najbolj v stanu orekizati delovanje zaveznikov v roman-

ski Ameriki in na skrajnem vzhodu. V Ameriki imajo deloma iz materialnih, de-loma iz idealnih razlogov dosti upanja, da bo Amerika po vojni imela prosto roko, da s svojim kapitalom in energijo dela za spravo in razvoj in če bi zavezniki postavi-li kako svojevoljno oviro, bi to Ameri-čane zelo razočaralo.

190.000 milijonov vojnih izdatkov.

Curih. »Zürcher Post« poroča o go-spodarskem stanju vojskujočih se držav: Danes se sme brez pretiranja reči, ko je v glavnem vojaško odločena vojska v korist osrednjih velesil, da se bližajo države sporazuma gospodarskemu in finančnemu polo-mu, če nadaljujejo vojsko. Sami vojni iz-datki sporazuma, ne da se uračunavajo po-trebne vsote za obnovenje, kar je uniče-no in ne glede na gospodarsko škodo, znašajo leta 1916. približno 170 do 190 tisoč milijonov, njih gospodarsko premoženje je zato padlo za 21 do 23 odstotkov. Na leto bo to zahtevalo kritja 11 do 12 tisoč mili-jonov. Osrednji velesili finančno lahko dlje vzdržita, ker si izposojeta potreben denar doma in ker imata zasedeno sovražno zemljo.

100 milijonov dolarjev za ameriško ekspedicio v Mehiki.

Genf. Pariškim listom brzojavljajo iz Washingtona: Od kongresa zahteva vlada zopet 100 milijonov dolarjev, da more nadaljevati ekspedicio v Mehiki.

Perzija pod angleško-rusko kontrolo.

Petrograd, 1. maja. (K. u.) Petrograj-ska brzojavna agentura javlja, da se je med Rusijo, Anglijo in Perzijo doseglo soglasje glede finančne pomoči. Mešana komisija, v kateri bosta zastopani obe velesili bo pro-učila denarne vire, nadzirala izdatke in se-stavila prvi redni perzijski proračun.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastoj. — Opozorjamo na današnji oglaš »Sreč-kovnega zastopstva« v Ljubljani.

Baden Sanatorij Gutenbrunn
Seizdravnika: dr. pl. Aufschalten
in ces. svet. dr. Podsanradsky.

Zahvala.

Povodom smrti naše ljubljene matere, stare matere, gospe

Ane Ažman roj. Hrvat

izrekamo tem potom preč. duhovščini, vsem prijateljem in znancem in sploh vsem, kateri so spremili blago pokojnico na njeni zadnji poti, našo najiskrenejšo zahvalo.

Kropa, dne 4. maja 1916.

Zahvaljoči ostali.

Za 1. avgust 1886 lepo

stanovanje

s 4 sobami, kopalnico in vrtom stalna, boljše domača stranka. Več se izve v prodajalni Jos. Vidmar, Pred škofijo 19.

Sprejemem takoj pridnega in poštenega

hlapca

IVAN SEUNIG, trgovina z usnjem, Ljubljana Stari trg 7.

Ker sem dobil za delj časa vojaški dopust se priporočam za vsa

slikarska dela

FRANC AMBROZ, Rimska cesta št. 15.

Deklica, katera ima 7 razredov slovenske šole, želi vstopiti kot

učenka

v manufakturno ali mešano trgovino. Govori tudi dobro italijansko in nekaj nemško. Natančneje se izve pri I. Stegu v Kozin (Primorsko). 1077

Gospa s 15 mesečnim otrokom išče tako

meblovano sobo

z uporabo kuhinje v Ljubljani ali bližnji okolici.
Ponudbe z navedbo najemnine na naslov:
Therese Ruef, Gradec, Goethestr. 17, parterre links

Kdor hoče zaslužiti

poleg dnevnega zaslužka dnevno do K 10.—, naj pošlje svoj naslov na Milan Perhavec, Trst, Via Maria Teresa 15., I.

Kot

učenka

v trgovino želi vstopiti 24letno dekle s primerno izobrazbo in dobro izvežbana v računstvu. — Naslov pove upravništvo „Slovenca“ pod št. 1095.

Dobro izurjene

šivilje

se sprejmejo pri

A. SINGER, Gradišče št. 7.

Ako naročite

2569

in to nemudoma storite,

1 sračko avstrijskega Rdečega križa
1 sračko ogrskega Rdečega križa
1 sračko budimpeštanske bazilike
1 dobitni list 3°/₁₀ zamij. srečk iz l. 1880
1 dobitni list 4°/₁₀ ogr. hip. srečk iz l. 1884

Mesečni obrok za vseh pet srečk ozirom dobitnih listov samo 5 kron

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 kron

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do 4000 frankov popolnoma zastonj!

Pošlani in igralni načrt pošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Sprejme se več pomočnikov in komisijonerjev

železninske stroke v Ljubljani. — Ponudbe pod »Dobra plača 1074« na upravo Slovenca.

Melasna krmi-la za živino

razpošilja deželna centrala krmil v Ljubljani, Turjaški trg št. 3, v vrečah po 50 kg. Cena je 35.— K za 100 kg.

Prosim, oglejte si predležene oblike nog, in ne bodete prišli težko do prepričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagoden. Človeške noge niso vse enake oblike, vsaka noga ima svoje posebnosti, in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušen. veščaka.

Poskusite pri: 2472

Fran Szantner

specialist za ortopedična in anatomska obuvala

Ljubljana, Selenburgova ul. 4.

Krapina

-toplice zdravijo: **protin, reumo, ischias.**

1069

Brez posebnega obvestila.

Venci se hvaležno odklanjajo!

Ivana Bayr roj. Matjan naznanja v svojem in v imenu vseh sorodnikov, prijateljem in znancem pretužno vest, da je njena iskreno ljubljena, dobra mati oz. mati stara, tašča, svakinja in teta, gospa

Jerica Matjan

dne 3. maja 1916 ob 5. uri popoldne po dolgotrajni, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne bo v petek 5. maja ob 4. uri pop. iz hiše žalosti Florijanska ulica 29 na pokopališče pri Sv. Križu, kjer se truplo položi v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 3. maja 1916.

1097

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskrenoljubljena soproga, oziroma mati in teta, gospa

Marija Marchhart

včeraj dne 3. maja ob 9. uri zvečer po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v petek dne 5. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Mar. Ter. cesta 1 na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v župni cerkvi pri oo. frančiškanih. Blago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin!

Ljubljana, dne 4. maja 1916.

Henrik Marchhart soprog. — Henrik sin. — Mici, Berta, Erna hčere.

A. Mildner-jeva nasl.

P. BARBORIČ

Ljubljana, Mestni trg 7.

priporoča bogato zalogo dun. modelov nakinčanih in praznih

slamnikov

cvetic, peres, l. t. d.

V žalnih klobukih vedno velika izbira.

Najnižje cene. — Popravila hitro in ceno.

Podpisujte IV. vojno posojilo.

Slamnike

ravno kar došle, že od 4 — naprej po jako znižanih cenah, priporoča

Rozi Fabčič

Rimska cesta št. 6

Sprejemajo se tudi stari slamniki v uravnavljanje.

Kranjska deželna banka v Ljubljani.

sprejema priglasitve na

Četrto 5 1/2% Avstrijsko vojno posojilo

I. Na 40 letno davka prosto 5 1/2% amortizacijsko državno posojilo po ceni 92.50 kron za 100 K nom.

II. Na davka proste 5 1/2%, l. junija 1923 povračljive državno-zakladne liste pa po ceni 95 kron za 100 K nom.

V svrhu podpisovanja vojnega posojila daje Kranjska deželna banka tudi hipotekarna posojila.

A. & E. Skaberné

Specijalna trgovina pletenin, trikotaj in perila

- Ljubljana -
Mestni trg 10.

Velika
izbira
nogavic!